12 НОЯ 1982

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Қишлоқ ҳақиқати

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

4 НОЯБРЬ, 1982 ЙИЛ. ПАЙШАНБА № 251 (2.657). Баҳоси 3 тийин.

Ғанимат дамлардан фойдаланиб, техникани моҳирона ишлатайлик, теримчиларнинг юксак иш унумига эришайлик • Қуритиш-тозалаш цехлари тўла қувват билан ишлатилсин • Муваффақиятнинг асосий шарти — мавсум қатнашчиларининг матонати, меҳнат шижоатидадир

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ ОКТЯБРЬ БАЙРАМИГА!

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ВАТАН ПАХТАКОРЛАРДАН ЖАСОРАТ КУТМОҚДА

3 ноябргача республикада 5.162.832 тонна пахта тайёрланди, шундан 2.777.991 тоннаси «зангори кема»ларда терилди. Бир кунда эл хирмонига 40.905 тонна «оқ олтин» тўкилди. Мавсумда 409.901 тонна, шу жумладан бир кунда 4.151 тонна ингичка толали пахта тайёрланди.

ЙИҒИМ-ТЕРИМ СУРЪАТИНИ БЎШАШТИРМАЙЛИК! БАРЧА РЕЗЕРВ ВА ИМКОНИЯТЛАР ИШГА СОЛИНСИН! ЎЗ ЖАСОРАТ ВА МАҲОРАТИМИЗНИ, ТАШКИЛОТЧИЛИГИМИЗНИ ОБ-ҲАВО ҚИЙИНЧИЛИКЛАРИГА ҚАРШИ ҚЎЯЙЛИК!

Бухоро

Октябролди социалистик мусобақасини кенг қулоч ёйдирган **Ромитан район меҳнаткашлари халқ хўжалик плани бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Давлатга 48.600 тонна «оқ олтин» топширилди. Ялпи ҳосилнинг 85 проценти биринчи сортларга топширилди. Ҳосилдорлик 40 центнерни ташкил этди.** Район меҳнаткашларининг бу ғалабасига ҳар гектар ердан 40—47 центнердан ҳосил кўтарган «Партия XXVI съезди», «Октябрь 50 йиллиги», Ибн Сино номли, «Ромитан» совхозларининг ва Наримонов номли, Ленин номли, Энгельс номли, К. Маркс номли колхозларнинг зарпунослари баракали ҳисса қўшдилар.

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан район меҳнаткашлари Ватанга яна 10 минг тонна пахта топширишга сўз бердилар.

Ғиждувон райони мардимайдонлари уйган хирмон 70 минг тоннага етди. Бу пландагидан 12 минг тонна кўпдир. Районда 80 минг тонналик ҳосил учун кураш давом этмоқда.

Андижон

Пахтаобод районидаги **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мақсуда Умарова раҳбарлик қилаётган Ёқубов номли колхоз деҳқонлари биринчи довондан ошдилар.** Ҳар гектар ердан 36,6 центнердан ҳосил кўтарилиб, ялпи хирмон 2.897 тоннага етди. И. Мусаев, М. Мамадалиев, А. Абдуқодиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 40 центнерга тўғри келди. Колхоздаги 12 бригададан 9 таси социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда. Хўжалик пахтакорлари яна 7 центнердан ҳосил кўтариш учун курашни бошлаб юбордилар.

Марҳамат районидаги Куйбишев номли колхоздан **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Саодат Мўйдинова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси Октябролди мусобақасида пешқадамлик қилмоқда.** Бу ерда ҳар куни йиллик планга нисбатан 4 процент ва ундан ҳам ошириб пахта тайёрланаётир. Ҳар гектар ердан 42,5 центнердан ҳосил кўтарилди.

Қашқадарё

Ульянов районида «III Интернационал» совхозининг **Саид Ҳамроқулов бошлиқ бўлими шарафига меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилди.** 775 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан ипак пахта ҳосили кўтарган бу коллектив социалистик мажбурият бажарилганлиги ҳақида рапорт берди. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, ВЛКСМ XIX съездининг делегати С. Ниёзова, Ш. Сафаров, Ж. Ҳамроқулов бошлиқ бригадалар бу муваффақиятга катта ҳисса қўшдилар.

Хоразм

Хива ва Гурлан районларининг дала гвардиячилари машина терими планини адо этдилар.

Хивалик механизаторлар бункерлардан 25.200 тонна хом ашё бўшатишга муваффақ бўлишди. Беруний номли колхоздан Ё. Ёқубов ва К. Қутлимуродов, Фрунзе номли колхоздан А. Худойберганов, «Партия XXII съезди» колхозидан Р. Жабборов, Ленин номли колхоздан М. Матёқубов каби механизаторлар эл хирмонига 250 тонна ва ундан ҳам ошириб «оқ олтин» тўкдилар.

Гурлан районида 21.100 тонна хом ашё машиналарда терилди. «Правда», «Коммунизм» ва Киров номли колхозларнинг дала гвардиячилари бу муваффақиятга катта ҳисса қўшдилар.

Янгибозор районидаги **«Маданият» колхози маррага етиб келди.**

Тошкент

Пискент районидаги **«Партия XXVI съезди» колхози йиллик планни бажарди.** Давлатга 8.583 тонна хом ашё топширилди. 2.830 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30,3 центнердан ҳосил кўтарилди.

Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхозидан **Мелибой Султонов бошлиқ бригада аъзолари социалистик мажбуриятни адо этдилар.** Хирмонга 384 тонна хом ашё топширилди. Ҳосилдорлик 40 центнердан ошди.

Самарқанд

Каттақўрғон районидаги **Энгельс номли колхоз меҳнаткашлари социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширишга киришдилар.** Улар тайёрлов пунктларига 6.200 тоннадан зиёд хом ашё топширдилар. Мавжуд 1.880 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўртача 33 центнердан ҳосил кўтарилди. Р. Мавлонов, Н. Эшниёзов, Х. Кенжаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг деҳқонлари ҳар гектар ердан 40—45 центнердан ҳосил кўтариб, эндиликда 60 центнерлик марра сари дадил бормоқдалар.

Шу райондаги **«Янгиобод совхози ҳам юбилей йили топшириғини муваффақиятли уддалади.**

Фарғона

Қува районидаги **Калинин номли колхоз меҳнаткашлари дастлабки маррани эгалладилар.** Эл хирмонига 5.262 тонна дурдона топширилди. Ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 32 центнерни ташкил этди. Деҳқонлар мавсум охиригача ҳосилдорликни 40 центнерга етказишни кўзламоқдалар.

ҚҚАССР

Автоном республикада 7 район ва 54 хўжалик пахта тайёрлаш йиллик планини бажарди. Ўтган куни Хўжайли районидаги Карл Маркс номли колхоз, Чимбой районидаги «Бахтли» совхозининг коллективлари ҳам йиллик топшириқни бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

Сурхондарё

Область бўйича 4 район, 26 хўжалик, 142 бўлим ва қарийб 1.200 бригада социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшираётир.

Ангор районидаги Куйбишев номли колхоздан **Турдихол Пардаева** ва Шеробод районидаги «Гулистон» совхозидан **Улашой Шойназарова ҳар куни 80—90 килограммдан ипак пахта термоқда.** Турдихол шу кунгача эл хирмонига 11.200 килограмм дурдона тўкди. Унинг мавсумдаги мажбурияти 13 тонна дурдона теришдир. Улашой эса 11,5 тонна хом ашё теришга сўз берган.

Наманган

Октябрь ойининг учинчи ўн кунлиги якунларига кўра Чортоқ районидаги **«Москва» колхози** ва Янгиқўрғон районидаги **К. Маркс номли совхоз коллективлари социалистик мусобақа ғолиблари деб топилди.** 10 кунлик ўсиш «Москва» колхозида 13,69 процентни, К. Маркс номли совхозда эса 15,32 процентни ташкил этди.

Ленин номли совхоз-техникумнинг **4-бўлими меҳнаткашлари Поп районида биринчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини бажардилар.** Бўлим заршунослари ҳар гектар ердан 55 центнердан ҳосил кўтардилар. Деҳқонлар мавсум охиригача бу кўрсаткични 63 центнерга етказишни мўлжалламоқдалар.

Сирдарё

Оқолтин районидаги **«Фарғона» совхоз-техникуми меҳнаткашлари оширилган социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан уддаладилар.** Улар она-Ватанга пландаги 17 минг тонна ўрнига 21.500 тонна «оқ олтин» топширдилар. Совхоз бўйича ҳосилдорлик 31,5 центнерни ташкил этди. Ж. Пирматов бошлиқ бўлим деҳқонлари эса гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтардилар. Совхознинг 14 бригадасида гектаридан 40 центнердан ошириб ҳосил йиғиштириб олинди.

Навоий

Қизилтепа районида яна бир хўжалик — **Жданов номли колхоз аъзолари оширилган социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшира бошладилар.** Улар шу кунгача давлатга 2.665 тонна хом ашё етказиб бердилар. Ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олинди. П. Зоидов, Х. Жамолов, И. Османов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда бу кўрсаткич 40—50 центнерни ташкил этди. Колхоз заршунослари ҳосилдорликни 43 центнерга етказиш мажбуриятини қабул қилдилар.

Жиззах

Дўстлик районидаги **Ленин номли совхознинг қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникуми ўқувчиларидан ташкил топган механизаторлар отряди зарбдорчасига меҳнат қилмоқда.** 15 кун мобайнида 20 нафар ёш механик-ҳайдовчи 1.000 тонна хом ашё терди. Ф. Қурбонов, Д. Акбаров, А. Ғаниев сингари ёш механизаторлар алоҳида ғайрат кўрсатмоқдалар. Уларнинг ҳар бири кунига хирмонга 1—1,2 тоннадан хом ашё тўкаётир.

Коммунистлар! КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини, беш йиллик топшириқларини бажариш учун умумхалқ курашининг олдинги сафида бўлингиз!

(КПСС Марказий Комитети Чақириқларидан).

Охунбобоев номли колхоз Ўрта Чирчиқ районидаги пешқадам хўжаликлардан бири. Юбилей йилида давлатга 4.620 тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилган колхоз пахтакорлари айни кунларда оширилган мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширишяпти. Ҳозир ҳам пайкалларда машиналар ҳайқириғи тинганн йўқ.

СУРАТДА: колхоз партия ташкилотининг секретари Турғунбой Мадиёров (ўнгдан иккинчи) илғор участка бошлиғи Зулфиқор Рўзиматов, механизатор Акром Беглиев ва бригадир Эркин Каримовлар билан навбатдаги ишлар хусусида суҳбатлашяпти.

Ж. Тўраев фотоси.

Улкан хирмон учун

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 3 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ТОШКЕНТ	0,13	107,82	—	103,13
ХОРАЗМ	0,63	102,30	0,57	91,86
ҚҚАССР	0,84	100,01	0,58	85,40
Бухоро	0,80	97,90	0,57	41,12
Навоий	0,79	91,60	1,09	67,09
Сурхондарё	0,58	83,97	0,51	57,18
Сирдарё	0,42	83,70	0,17	83,02
Жиззах	0,68	81,54	0,18	73,49
Қашқадарё	0,75	81,54	1,21	68,20
Самарқанд	0,86	80,40	1,24	72,03
Андижон	0,66	79,68	0,83	61,74
Наманган	0,70	79,27	0,93	54,32
Фарғона	1,09	78,03	1,37	63,76
Республика бўйича:	0,69	87,65	0,71	70,87

Шу жумладан ингичка толали пахта.

НАВОИЙ	1,91	133,79	3,34	106,34
НАМАНГАН	1,34	128,50	—	38,93
СУРХОНДАРЁ	0,78	108,55	0,38	83,64
БУХОРО	2,26	103,91	3,40	36,25
Қашқадарё	1,29	94,13	1,17	60,89
Республика бўйича:	1,06	105,10	0,88	74,20

Ҳурмат тахтаси

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика Ҳурмат тахтасига ёзилади:

Ромитан райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ Саидов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Собиров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Шаронов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Камолов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Қодиров, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Ҳафизов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Эргашев.

Нукус райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ Полвонниёзов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Холмуротов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Нуримбетов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Самиев, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Нажимов, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Сапарниёзов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Соатдинов.

БУТУН КУЧ ПАХТА ТЕРИМИНИ ТЕЗРОҚ ТУГАЛЛАШГА ҚАРАТИЛСИН

НУКУС, 3 ноябрь. (ЎзТАГ) Бу ерда Қорақалпоғистон Автоном Республикаси қишлоқ хўжалиги ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг талаблари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари ва тавсиялари асосида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини йиғиштириб олишни тезроқ тугаллаш вазифалари кўриб чиқилди. Кенгашни Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. К. Камолов қисқача нутқ сўзлаб очди.

Кенгашда Тўрткўл район партия комитетининг биринчи секретари К. Нуримбетов, Беруний район партия комитетининг биринчи секретари А. Ражапов, Элликқалъа район партия комитетининг биринчи секретари А. Примов, Амударё район партия комитетининг биринчи секретари Н. Қурбонбоев, Хўжайли район партия комитетининг биринчи секретари П. Холмуротов, Шуманай район партия комитетининг биринчи секретари А. Шарипов, Ленинобод район партия комитетининг биринчи секретари Я. Р. Қурбонов, Қўнғирот район партия комитетининг биринчи секретари К. Абдиров, Нукус район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Ю. Полвонниёзов, Кегайли район партия комитетининг биринчи секретари Н. Қўйлибоев, халқ депутатлари Чимбой район Совети ижроия комитетининг раиси Б. Абибуллаева, Қораўзак район партия комитетининг биринчи секретари С. К. Канязов, Тахтакўпир район партия комитетининг биринчи секретари А. Отамуротов, Мўйноқ район партия комитетининг биринчи секретари З. Нурлибоев, Халқ депутатлари Бўзатов район Совети ижроия комитетининг раиси У. Тилевмуротов сўзга чиқдилар.

Нотиқлар шуни уқтириб ўтдиларки, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили Қорақалпоғистон деҳқонлари учун оғир синов йили бўлди. Сувнинг жуда камлиги, чанг бўронлар, гармселлар ғўза парваришини жуда қийинлаштирди. Аммо буларнинг ҳаммаси СССРнинг 60 йиллигини янги ютуқлар билан нишонлашга интилган пахтакорларнинг меҳнат шижоатини бўшаштира олмади. Қишлоқ меҳнатчилари ирода ва матонатни, ажойиб маҳоратни намойиш этиб. Тошкент технологиясини кенг жорий қилиб, Ўзбекистоннинг энг шимолидаги пахтачилик зонасида мўл ҳосил етиштирдилар ва пахта тайёрлашни юксак суръатлар билан давом эттирмоқдалар.

Деҳқонларнинг зарбдор меҳнати, қатъияти ва ғайрати ўз самараларини кўрсатди. Қорақалпоғистон АССР давлатга 400 минг тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик план бажарилганлиги тўғрисида муддатидан аввал рапорт берди.

Ҳозирдаёқ 54 хўжаликнинг коллективи юбилей йили социалистик мажбуриятлари ҳисобига пахта топширмоқдалар.

Беруний, Элликқалъа, Тўрткўл, Хўжайли, Ленинобод, Чимбой районларининг деҳқонлари терим ишларини намунали ташкил этиш соҳасида ибрат кўрсатиб келдилар ва кўрсатмоқдалар, улар техникадан моҳирона фойдаланмоқдалар, ипатоволик ғаллакорларнинг тажрибасини ижодий қўлланмоқдалар. Тўрткўл районидаги «Ленинизм» ва Элликқалъа районидаги «Москва» совхозларининг деҳқонлари терим қаҳрамонлари бўлдилар. Улар давлатга пахта сотиш планини атиги 25—30 кунда бажардилар.

План бажарилган бўлса ҳам, далада ҳали пахта кўп. Жами пахтани сўнгги мисқолигача териб олиш — қишлоқ меҳнатчиларининг фахрли бурчидир, дейишди кенгаш қатнашчилари. Улар теримни тезроқ тугаллаш учун мавжуд резервларнинг ҳаммасидан тўла-тўкис фойдаланиш зарурлигига эътиборни қаратдилар. Машина-механизмларнинг самарали ишлашини таъминлаш, меҳнат ресурсларидан тўла-тўкис фойдаланиш — бош вазифадир. Ҳар бир теримчи мавсум нормасини сўзсиз бажаришига эришиш лозим.

Теримнинг якунловчи босқичидаги ишларни идеологик жиҳатдан таъминлаш, пахта теримида банд бўлган ҳамма кишиларга маданий-маиший хизматни такомиллаштириш катта роль ўйнайди. Терим суръатини пасайтирмай туриб, беш йилликнинг учинчи йили ҳосили учун пухта замин яратиш соҳасидаги ишларнинг бутун комплексини ҳам авж олдириб юбориш керак.

Давлатга дон, сабзавот, картошка, ҳўл мева, узум ва полиз маҳсулотлари сотиш планлари муваффақиятли бажарилиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон деҳқонларига йўллаган табрикномаси пахтазор меҳнатчиларини янада руҳлантириб юборди. Автоном республика меҳнатчилари табрикномага жавобан терим ишлари тезроқ тугалланишини таъминлашлари, КПСС XXVI съезди тарихий қарорларининг, Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшишлари керак.

Дон, аввало шоли етиштиришни кўпайтириш, Автоном республикани мамлакатдаги энг йирик шоликорлик районларидан бирига айлантириш Қорақалпоғистон деҳқонларининг фахрли вазифаси эканлиги кенгашда уқтириб ўтилди. Шолипоялардаги ҳосилни жуда қисқа муддатларда ва ҳеч нобуд қилмай ўриб-йиғиб олиш ҳозир энг зарур вазифадир.

Қорақалпоғистонда жамоат чорвачилигини жадал ривожлантириш, уни индустриал заминга кўчириш борасида кўп ишлар қилинмоқда. Натижада қорамол боши ва қўй туёғи кўпайди, чорва ва парранданинг маҳсулдорлиги ортди. Шунинг ҳисобига чорвачиликнинг асосий маҳсулот турлари — гўшт, сут, тухум тайёрлашни кўпайтириш мумкин бўлди. Ҳозир, деб таъкидлашди нотиқлар, бутун қишки даврда ферма ва комплекслар маҳсулдорлигининг эришилган даражаларини сақлаб қолиш ва ундан ўзиб кетиш, давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш суръатларини пасайтирмаслик чораларини кўриш муҳим ишдир. Фермаларни қишга яхши тайёрлаш, бутун озуқа тайёрлаш техникасини ишга солиш, ҳамма ерда чорва боқишнинг илмий асосланган рационларини жорий этиш зарур. Чорвадорлар тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш, уларнинг меҳнатини моддий ва маънавий рағбатлантиришни такомиллаштириш, малака ошириш, савдо-сотиқ ва маданий-маиший хизматни яхшилаш лозим.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари пахта йиғим-терими якунловчи босқичи суръатларини тезлатиш борасида кўриладиган конкрет чораларни белгилаб олдилар. ССР иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шонли юбилейи шарафига зиммага олинган социалистик мажбуриятларни 15 ноябргача бажариб қўйишга — давлатга топшириқдан ташқари камида 60 минг тонна «оқ олтин» сотишга, 1 декабрга қадар ҳамма ерларнинг шўрини ювиб бўлишга, уни келаси йил янада мўл ҳосил учун тайёрлашга қарор қилинди.

ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети Новгород областида оталиқ ёрдами кўрсатаётган қурилиш ташкилотлари коллективларининг 1982 йил учинчи кварталдаги социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон ССР сув хўжалиги қурилиши Давлат комитети «Узпарфиноводстрой» қурилиш бошқармаси 1-механизациялашган кўчма қурилиш колоннасининг коллективи социалистик мусобақа ғолиби деб топилди. Бу коллектив пудрат ишлари планини 129,7 процент, шу жумладан ўз кучлари билан 141,8 процент, меҳнат унумдорлиги планини 134,9 процент бажарган (1-механизациялашган кўчма қурилиш колоннасининг бошлиғи ўртоқ Стрельцов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Жидких, касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Большаков, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Кодиров). Ушбу коллектив Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети кўчма Қизил байроғига сазовор бўлиб, унга пул мукофоти берилади.

(ЎзТАГ).

ИРРИГАЦИЯ ҚУРИЛИШЛАРИДА

АДИРЛАРГА ҲАЁТ БАХШ ЭТИБ...

Косонсой районининг «Косонсой» совхозидан ўтганингиздан сўнг кўз олдингизда бепоён адирликлар намоён бўлади. Янгиқўрғон районидаги Искавот қишлоғигача чўзилган бу дашт ерларни ўтган беш йилликда ўзлаштиришга киришилди. Бу ерда юз гектар пахта ва сабзавот майдонлари, боғ-роғлар, токзорлар бунёдга келди. Сабзавот етиштирувчи ҳамда боғдорчиликка ихтисослашган «Бухоро» совхози ташкил этилди.

Район азалдан сувга танқис. Косонсойлик деҳқонлар ҳар қатра обн-ҳаётдан омилкорлик билан фойдаланиш эвазига экинлардан мўл ҳосил етиштириб келмоқдалар. Қалача адирликлари ва даштликларининг қишлоқ хўжалик оборотига киритилиши бу борадаги талабни ҳар качонгидан оширди. Шунда район сув хўжалиги мутахассислари эътиборини сув муаммосини бевосита Қалача массивидаги имкониятлар ҳисобига ҳал қилса бўлмасмикин, деган фикр банд этди. Негаки, бу ерда қўшни Қирғизистон республикасининг Олабуқа районидан бошланадиган адирликлар оралаб булоқ сувлари сизиб келар, аслида Косонсойнинг Қўрғонча қишлоғи пайдо бўлишига ҳам йил ўн икки ой тинмайдиган ўша чашма суви туртки берганди. Бундан ташқари, янги совхоз марказидан икки чақиримгина нарида қишки қор, муз ва баҳор ойларидаги ёмғир сувлари табиий ҳовузда тўпланиб, беҳуда тупроққа сингиб кетарди.

Тўрт-беш йил илгари ҳам шу мақсад йўлида уриниб кўрилди. Ҳовузнинг сув чиқиш жойлари тамбаланди. 3 миллион куб метрга яқин сув тўпланди. Лекин бутун ҳаракатлар беҳуда кетди. Оби-ҳаёт бир ойга етар-етмас муддат ичида тамоман сингиб битди. Бу ерда сув тўплаш мумкин эмас, деган қарорга келинди.

Мутахассислар аввалига Қисиқсой, кейинроқ эса Қорасув деб номланган сув омборини бунёд этиш устида бош қотиришар экан, ана шу муаммони ҳал этишни биринчи навбатдаги вазифа деб билдилар. Табиий омборни кенгайтириш, тўғонни кўтариш ва мустаҳкамлашдан ташқари, сувнинг сингиб кетмаслиги билан боғлиқ ишларнинг турли вариантлари ишлаб чиқилди ҳамда амалда синовдан ўтказилди. Ниҳоят, 52 гектар майдонни эгаллайдиган бўлғуси сув омборининг 32 гектарлик ўзанига полиэтилен плёнка ётқизиш керак деган қарорга келинди. Бу фикр мутахассислар томонидан ҳам маъқулланди.

Ниҳоят сув омбори объектида баҳор ойларидан иш бошланди. Объектдан бир ярим километр нарида шағал ва тупроқ карьери очилди. Полиэтилен плёнка ётқизувчилар, омбор юзасини бетонлаштирувчилар, геодезия ва топография участкалари ташкил этилиб, улар зарур техника, ишчи кучи, материаллар билан таъминланди. Иш ҳамма участкада уч сменада уюштирилди. Оби-ҳаёт манбаи чинакамига дўстлик қурилишига айланиб бормоқда. Фарғонадаги Қувасой, РСФСР даги Ачинск, Тошкент областининг Оҳангарон комбинатларидан цемент, Озарбайжон ССР ва қардош Болгариядан полиэтилен плёнка олинмоқда. Бу ерда кеча-кундуз ҳаёт қайнамоқда. Ҳар куни 35—40 автомашина йигирмага яқин экскаватор ва бульдозерлар тиним билмай ишлаяпти.

Бўлғуси сув омборини кенгайтириш авжида. Шу мақсадда омборнинг ғарбий қисмида портлатиш ишлари амалга оширилмоқда. Шарқий тарафда 300 метрлик улкан тўғон бунёд этилмоқда. Ўрта Осиёда биринчи марта қўлланилаётган ўзанга полиэтилен плёнка ётқизиш усули ғоят омилкорлик билан бажарилмоқда. Бунинг учун омбор ёнбағирларига плёнка тўшалиб, устига 40 сантиметр қалинликда карьерда намга қондирилган шағал ва тупроқ аралашмаси солинмоқда. Бу тадбир сув сизишини ғоят камайтириб, тўпланган сувнинг самарадорлигининг кескин оширилишига ёрдам беради.

Район партия комитети, район Совети ижроия комитети сув омбори қурилишини қатъий назорат остига олган. Объект қошида штаб тузилган. Штаб аъзолари қурилиш жараёнида пайдо бўлган муаммоларни тезкорлик билан ҳал этиб бормоқдалар.

Бунёдкорлик ишлари кун сайин кенг қулоч ёзиб бораётган шу дамларда илғорлар сафи янада кенгаймоқда. «Ҳурмат белгиси» ордени кавалери Самиғжон Нўъмонов бошлиқ бетончилар бригадаси, бульдозерчи, область Советининг депутати Аҳмад Мирзаев, бульдозерчи коммунист Исроилжон Исмоилов, бетончи Тожиддин Аширматов, машинист — экскаваторчи Мели Бобоев кабилар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан ҳурмат қозондилар. Улар айни кунларда ҳам план-топшириқларини 140-160 процентга адо этишиб ҳамкасбларига намуна бўлишмоқда.

— Сув омборининг битказилиши районимиз қишлоқ хўжалигининг тараққиётига, экинлар ҳосилдорлигининг ошишига, экономиканинг юксалишига катта наф етказади, — дейди қурилиш штаби бошлиғи Зокиржон Носиров. — Омборнинг қуриб битказилиши натижасида бу ерда 10 миллион куб метр ҳажмда сув тўплаш имконияти яратилади. Бунинг учун 3 миллион сўмлик иш бажариш, чунончи, 400 минг куб метр тупроқ, 50 минг куб метр шағал ташиш, 5 минг метр бетон ётқизиш ишларини амалга ошириш лозим. Кўзда тутилган мақсадга эришилса, районимиздаги «Косонсой», «Бухоро», «Ўзбекистон», «Дўстлик» совхозларида сув таъминоти яхшиланади. Кимсасиз даштликлардан яна бир неча минг гектар янги ерни ўзлаштириш учун шароит яратилади. Бу, СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажарилишига косонсойликлар ўзларининг янада баракалироқ улушларини қўшишларига янги имкониятлар очиб беради, деган сўздир.

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

БОҒБОНЛАР ҲИММАТИ

Олтин куз—ғалвирни сувдан кўтарадиган, улкан хирмон уядиган фасл. Тўғрироғи, уни синов мавсуми дейиш мумкин.

Пойтахт областининг Паркент районидаги «Коммуна» совхози соҳибкорлари ҳам юбилей йилида мўл-кўл маҳсулот етиштирдилар. Бу борада совхознинг Мирғулом Султонов бошқарувчилик қилаётган бўлим ишчиларининг меҳнати таҳсинга сазовор. Бўлимнинг сал кам юз гектар серҳосил боғ ва токзорлари бор. Бу коллективнинг кўзлаган маррани забт этишида Холхўжа Юнусов, Шариф Алиевлар саркорлик қилаётган бригадалар деҳқонларининг ҳиссаси катта бўлди.

Боғбону соҳибкорларнинг фидокорона меҳнати туфайли 360 тонна сарҳил мева, 1200 тоннадан ошириб узум ҳамда бошқа кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирилди. Совхоз республика партия ва ҳукуматининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди.

— Бу ютуқ соҳибкорларимизни янги зафарларга ундаяпти, — дейди совхоз директори Ҳ. Мирзакаримов. — Улар қолган ҳосилни ҳам исроф қилмай йиғиштириб олиш билан бирга боғу токзорларда кузги юмушларни авж олдириб юбордилар.

Хўжалик меҳнаткашлари дарахтларга шакл бериш, токларни қирқиб кўмиш, қатор ораларини шудгор қилиш, озиқлантириш ишларини бир-бирига боғлаган ҳолда амалга оширишяпти. 135 гектар ердаги янги боғ ва токзорлар агротехника қоидалари асосида парвариш қилинмоқда.

К. ҲАМРОЕВ.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

МАЛИДА СССР КУНЛАРИ

БАМАКО. (ТАСС мухбири). Мали республикасининг энг йирик иқтисодий марказларидан бири — Сегу шаҳрида Ғарбий Африкадаги мана шу мамлакатда ўтаётган СССР кунлари доирасида совет китоблари виставкаси очилди. Виставка Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллиги ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган.

Экспозиция Малидаги «Либрери популер» давлат китоб савдоси бирлашмаси кўмагида тайёрланган.

В. И. Ленин асарлари, КПСС XXVI съездининг материаллари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг китоблари, совет сиёсий, бадиий ва техникавий адабиётлари томошабинларга ғоят манзур бўлмоқда.

«СССРдаги кўпгина иттифоқдош республикаларнинг адабиёти менда ва дўстларимда зўр қизиқиш уйғотмоқда». — дейди давлат хизматчиси Мамаду Коне. «Қирғизистон халқ ёзувчиси Ч. Айтматовнинг асарлари, унинг қирғиз миллий фольклори ва анъаналари билан узвий боғланган ёзиш услуби менга жуда ёқади ва бу услуб малилик китобхонларга тушунарлидир».

Ашхобод шаҳар ижроия комитетининг раиси Омонтаган Бегжонов бошчилигидаги Туркманистон ССР делегацияси СССР кунлари программасига мувофиқ Сегу шаҳрига келди. Делегация маҳаллий ҳокимият вакиллари билан учрашди. Туркманистонлик артистлардан бир группаси шаҳар аҳолиси учун катта концерт берди.

АФИНАДА МУЗОКАРАЛАР

АФИНА. (ТАСС). Бу ерда Греция билан АҚШ ўртасида Американинг Греция территориясидаги тўртта ҳарбий базасининг бўлажак статуси тўғрисидаги масала юзасидан музокаралар қайта бошланди. Греция делегациясига ташқи ишлар министрининг ўринбосари И. Капсис, АҚШ делегациясига давлат департаментининг вакили Р. Бартоломью бошчилик қилмоқдалар.

Маҳаллий сиёсий кузатувчилар музокаралар ғоят мураккаб бўлишини таъкидламоқдалар. Буни иккита сабаб билан изоҳлаш мумкин: томонлар 1958 йилдан буён аҳдлашиб олган юздан ортиқ шартномани қайта кўриб чиқишлари керак. Бош министр А. Папандреу бир неча марта уқтириб ўтганидек, бу шартномалар мустамлакачилик характерида бўлиб ҳеч қачон мамлакатнинг миллий манфаатларига хизмат қилмаган. Мамлакатнинг НАТОдан чиқиши ва Америка ҳарбий базаларининг ёпилиши Греция ташқи сиёсатининг узоқ вақтдан буён орзу қилиб келган мақсадларидир, деб таъкидлади у.

Бошқа бир сабаб шундан иборатки, Грецияда яқинда ҳокимиятнинг маҳаллий органларига ўтказилган сайловдан кейин (сайловда сўл кучларнинг номзодлари катта ғалабага эришдилар) кенг халқ оммасининг Шимолий Атлантика блоки ўтказаётган агрессив сиёсатга қарши, қуролланиш пойгасига қарши ва Греция территориясида АҚШ базаларининг бундан буён сақланиб қолишига қарши норозилиги кучайиб кетди. Жамоатчилик фикрини сўраб билиш шуни кўрсатдики, аҳолининг қарийб 60 проценти мамлакатда Американинг ҳарбий объектлари тугатилишини ёқлаб чиқмоқда.

ЖАМОАТЧИЛИКНИНГ ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШИ

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Бу ерда «Совет Иттифоқининг 60 йиллиги —халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамжиҳатлик учун курашнинг 60 йиллиги» деган шиор остида шаҳар жамоатчилигининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Ғарбий Берлин Бирлашган социалистик партияси ташкил этган бу йиғилишда КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. В. Алексакин бошчилигидаги КПСС делегацияси қатнашмоқда. У Ғарбий Берлин Бирлашган социалистик партияси правлениесининг таклифига биноан юбилей тантаналарида иштирок этиш учун бу ерга келган.

Бирлашган Социалистик партия раисининг ўринбосари Д. Аренс доклад қилди. Бу йил, деди у, бутун тараққийпарвар инсоният иккита жуда муҳим воқеани: СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллигини нишонлайди.

Ишчи ва деҳқонларнинг дунёда биринчи давлати 65 йил муқаддам халққа тинчлик, нон ва ҳуқуқлар берилсин, деган шиорни эълон қилган эди. Тинчлик, фаровонлик ва тенг ҳуқуқлилик деган олижаноб мақсадлар ҳозир ҳам КПСС билан СССРнинг сиёсатини, коммунизм қураётган совет кишиларининг бутун фаолиятини белгилаб турибди.

Д. Аренс СССРнинг экономикадаги, социал ва маданий қурилишдаги жуда катта ютуқларини, унинг гитлерчилар фашизмини тормор этишдаги, Европани ва бутун дунёни «қора вабо»дан халос қилишдаги ҳал қилувчи ролини юксак баҳолади.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ БУҒИНЛАРИ

КОЛХОЗ БОЗОРИ

Райкомнинг кўркам биносидан чиққач, унинг қаршисида гулзор оралаб боряпмиз. Гўё бу ердаги анвойи гуллар ҳам айни кузда, пахта билан бир вақтда очилгандай. Қараган одамнинг баҳри-дили очилади. Катта йўл (буни бухороликлар Тошкент йўли дейишади) ёқасига келганимизда ҳамроҳимиз — Бухоро район партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири Асрор Аслонов шундай деб қолди:

— Кўча жуда серқатнов. Туннелдан ўта қолайлик.

Биз таажжубга тушдик. Бу ер Тошкент эмаски, серқатнов кўчалар остидан йўл бўлса. Лоақал область маркази ҳам эмас. Қишлоқ районида ер ости йўли нима қилади? Асрор Аслонов бизнинг таажжубланишимизни кутган экан, шекилли, хиёл кулимсираб сўз қотди:

— Ҳа. ажабланманглар. Бошқа районларда кўрмаган кўп нарсаларни кўрасиз бу ерда. Ҳозир сизлар кўрмоқчи бўлган колхоз бозори комплекси ҳам республикада кам учрайди.

Биз ўзига хос фахрга тўлиб айтилган бу сўздан «Районимизда қурилишга эътибор зўр» деган маънони уқиб олдик. Дарҳақиқат, шундай бўлди. Еrости йўлидан ўтдик. У шунчаки қурилмаган, балки ўзгача бир дид, ўзгача бир ҳафсала билан бунёд этилган. Туннелнинг бир томонида рангдор плиталар билан пахтанинг акси туширилган. Нариги томонда эса Бухоронинг қадимий ёдгорликлари — баланд миноралар тасвирланган. Ер остига қурилган «Совғалар» магазини бу ерга файз бағишлаб турибди.

Катта йўлнинг чап томонига ўтдик. Янги қурилган «Минг хил майда-чуйда» магазини ишлаб турибди. Ҳамроҳимизнинг айтишича, бу магазин яқинда — сентябрь ойида ишга тушибди. Магазиндан кейин янги қуриб битказилаётган колхоз бозори комплекси бошланади. Аниқроғи, бу бозор дуч келган жойдан эмас, жуда катта меҳр билан тикланаётган дарвозадан бошланади. Унга қараб туриб, Станиславскийнинг «Театр гардеробдан бошланади» деган пурҳикмат сўзини эсладик. Ҳа, бу ерда бозор дарвозадан бошланади. Катта йўлдан ўтиб кетаётган ҳар қандай одам бу қурилишга эътиборсиз ўтолмайди. Дарвозанинг пештоқидаги рангдор кунгуралар кўҳна обидалардаги жимжимадор нақшларни эсга солади. Бунёдкорлар бутун санъатини, бутун меҳрини ана шу дарвозага тўкиб солган, деган таассурот туғилди бизда. Йўқ, адашган эканмиз! Бозор ичкарисидаги қатор кетган расталар, бири-биридан чиройлик павильонларни кўрганимизда сеҳрли санъат олдида бундан ҳам кўп ҳайратга тушдик. Нақадар нозик дид билан, алоҳида муҳаббат билан қуриляпти бу бозор. Унда камалакнинг етти ранги мужассам.

Колхоз бозори қурилиши штабига район партия комитетининг иккинчи секретари Н. Турсунов бошчилик қиляпти. Ёзги расталар ёнига ўрнатилган телефон, стол устидаги қоғозлар штабларга хос жанговар вазиятни эслатиб турибди. Штаб бошлиғи бизга аҳволни шундай тушунтирди:

— Асосий вазифамиз мазкур бозор комплексини ҳам тез, ҳам сифатли қуриб, 7 ноябргача фойдаланишга топшириш.

Қурилишнинг қамрови кенг. Бир тарафда маъмурий бинолар, яна бир томонда гўшт, сут-қатиқ дўконлари, ёзги ва қишки (усти берк) савдо расталари қурилиши тугалланай деб қолган.

— Мана бу ерда ёзги чойхона, унинг атрофида қатор фонтанчалар бўлади, — дейди район бош архитектори Шамси Шарипов. У бизга ҳали қурилиши тўла тугалланмаган жойларни тасаввур этишимизга ёрдам бериб турди.

— Лойиҳа тайёрлаш учун уч ой вақт кетди, — дейди Ш. Шарипов. — Қурилишни ҳам деярли шунча муддатда тугаллашга аҳд қилдик. Бунда районимиздаги 2-механизациялашган кўчма колонна, 115-ремонт-қурилиш бошқармаси, маиший ремонт қурилиши идораси бунёдкорлари жонбозлик кўрсатишяпти.

Биз Н. Турсуновдан колхоз-совхозлар учун қурилган павильонларни шарҳлаб беришни илтимос қилдик:

— Бир-бирига ёнма-ён қилиб қурилган етти павильонда районимизнинг шунча хўжалиги деҳқонлари савдо қилишади. Биринчи дўкон Мичурин номли совхозга, кейингилари «Галаосиё» совхоз— заводига, шунингдек Энгельс номли, «Москва», Ленин номли, «Янги турмуш», «Бухоро» колхозларига мўлжалланган. Павильонлар бир сафда бўлиши— улар ўртасида ўзига хос мусобақа ташкил этиш имконини беради. Бу хўжаликлар район марказининг энг яқинида жойлашган. Етиштирилган маҳсулотни сотадиган жойга яқинлаштириш ҳам ҳосил нобудгарчилигини, ортиқча сарф-харажатларни кескин камайтиради. Демак, яна бир резерв ишга туширилляпти. Ҳар бир павильон ўз ертўласига эга. Бир ертўлага 6—8 тонна атрофида мева-сабзавот маҳсулоти сиғади. Шуниси характерлики, павильонларга холодильникнинг ҳожати йўқ: ертўлада қишин-ёзин мўътадил ҳарорат сақланади.

— Кечирасиз, павильонлар нега тушган, уларнинг бўшаб қолмаслигига кафолат борми? — деб сўраймиз Н. Турсуновдан.

— Шундай қулинг ўргилсин павильонларни қуришдан олдин уни маҳсулот билан таъминлашни ҳам ўйлаганмиз, албатта, — Н. Турсунов чўнтагидан блокнотини олди. — Шу йил август ойида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарининг маҳсулот кооперацияси ташкилотларига ва колхоз бозорларида мева ва сабзавот маҳсулоти сотишни кенгайтиришга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида» қарори матбуотда эълон қилинди. Бу қарор бизнинг режаларимизга жуда-жуда мос тушди. Мен районимиз боғбонлари ва сабзавоткорлари ҳузурида бўлганимда ана шу қарорни кенг тушунтириб бердим. Партия ва ҳукуматимиз ғамхўрлигини қарангки, қарорда кўрсатилишича, колхоз бозорларида белгиланган нархларда сотилган маҳсулот уни давлатга сотиш плани бажарилишига қўшиб ҳисобланадиган бўлди. Бундан хўжалик ҳам, деҳқон ҳам, аҳоли ҳам манфаатдор бўлади.

Ҳа, илгари Бухоро райони хўжаликларида етиштирилган мева-сабзавотлар Ғиждувон, Когон, Бухоро шаҳарларидаги бозорларга олиб бориб сотиларди. Узоқ йўлга кўп сарф-харажат, вақт кетгач, бунга ҳамма ҳам ҳафсала қилавермасди. Оқибатда етиштирилган ҳосилнинг бир қисми чириб, нобудгарчиликка йўл қўйиларди. Энг муҳими, маҳаллий аҳолининг харид қилиш имкониятлари етишмасди. Энди эса Бухоро райони аҳолиси ҳам шундай бозори билан фахрланиши мумкин. Бозорда қанча маҳсулот кўп бўлса, арзончилик бўлиши аниқ. Бу азалдан маълум. Бунинг устига районда бозор обороти ошиб боради. Одамларнинг руҳи тетик, кўнгли тўқ бўлишида эса ҳеч нарса беш баҳо бўлмайди.

...Яна қурувчилар ишини кузатамиз. Бу ерда ишнинг суръати, шиддатига қараб, улар бутун халқнинг ...ларини кўрамиз, деган андишага борамиз. Ҳали ёши қирққа бормаган лекин касбдошлари ўртасида Уста Ғайбулла деган ном олган қурувчининг меҳнатини марок билан томоша қиламиз. Ғайбулла Комилов Самарқанддаги тарихий ёдгорликларни реставрация қилиш ишида қатнашган. Бой тажрибага эга бу бунёдкор бошлиқ бригадада 7 киши ишлайди. Улар иш танлаб ўтиришмайди, нима қилиш зарур бўлса, ўшанга енг шимаришади. Бу ерда Худойберди Жалилов, Баҳром Файзиев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари ҳам Ғайбулла Комилов раҳбарлигидаги коллективдан ортда қолмаслика интиляпти. Улар кунлик нормаларини 150—160 процент бажаришга муваффақ бўлишяпти...

Ҳа, Бухоро районида сабзавот даласидан пештахтагача бўлган йўлни қисқартириш учун жуда катта ишлар қилиняпти. Ана шу конвейерни аниқ маромда йўлга қўйиш учун эса ҳали яна анча ташкилий ишларни амалга ошириш керак. Бунинг учун собитқадамлик, изчиллик, ҳафсала лозим. Деҳқонлар ўртасида «Даладагиси насия, омбордагиси нақд» деган ибора бор. Эндиликда бу ҳикматли сўз алоҳида маъно бериб жаранглаяпти. Бутун мамлакатда авж олган «Ҳосилни тўхтовсиз қабул қилиб, сифатли қайта ишлайлик» шиори остидаги ҳаракат ана шу нақлнинг тўғрилигини кўрсатиб турибди.

Бухоро районида бу борада эзгу ишлар кўзга кўриниб қолди. Аммо район раҳбарлари колхоз бозори қуриш, павильонлар барпо этиш —ишнинг ярми, дейишяпти. Улар асосий вазифа — мева-сабзавот конвейерини пухта йўлга қўйишда деб ҳисоблашади. Бу вазифага, бурчга коммунистик руҳда ёндашишнинг белгисидир.

Деҳқон ўз пештахтасига, ўз бозорига эга бўляпти. Эрта-индин бу ерни лаззатли ноз-неъматларнинг ёқимли ҳиди, одамларнинг шовқини тутиб кетади. Ана шу ҳид, шовқин билан қўшилиб файз-барака ҳам кириб келади. Бу файз-барака бозор пештахталаридан деҳқон маҳсулотини сотиб олган ҳар бир харидорнинг хонадонига, дастурхонига етиб боради. Ана шундай ўйларга берилар эканмиз, ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» китобидаги бозор ҳақидаги сатрлари хаёлимизга келади. Леонид Ильич ўз асарида бозор ҳақида гапириб, «... тажрибали кишининг нигоҳи ундан кўп нарсаларни илғаб олиши мумкин. Зеро, бу нарса ҳар қандай жойнинг хўжалик ҳаётини билдирувчи бамисоли барометр, аҳолисининг урф- одатлари, анъаналари кўзгуси», деган эди. Бу кўзгу қанча равшан бўлса, эл маъмурчилиги тобора ошаверади.

Ш. ЖАББОРОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

СУРАТДА: район бош архитектори Шамси Шарипов қурувчилар Темир Сафаров ва Мирхон Фозилов билан бирга хўжаликлар учун қурилган павильон олдида.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

ФОЙДАЛИ ВА САМАРАЛИ ВИЗИТ

НИКОСИЯ. СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан амалий визит билан Совет Иттифоқида бўлган Кипр Республикасининг Президенти Спирос Киприану бугун юртига қайтиб келди.

Президент Ларнака аэропортида берган баёнотида, менинг визитим ва совет раҳбарлари билан музокараларим олий даражада фойдали ва самарали бўлди. деб таъкидлади. Визит ҳамма соҳалардаги Кипр—Совет муносабатларини янада ривожлантиришга хизмат қилади, деди у.

КЕСКИН НОРОЗИЛИК

ТОКИО. Либерал демократлар ҳукумати ўтказаётган қуролланиш пойгаси сиёсатига японларнинг жуда кўпчилиги қарши чиқмоқда. «Иомиури» газетаси жамоатчилик фикрини ўрганиш мақсадида ўтказган савол-жавоб натижалари шундан дарак беради. Савол берилган кишиларнинг 62 проценти ҳарбий харажатлар кўпайтирилишига қарши эканлигини айтди, хукмрон доираларнинг халқ манфаатларига зид бўлган иқтисодий сиёсатини кескин танқид қилди, бу сиёсат пулнинг қадрсизланиши, нарх-наво ўсишига, ишсизлар армияси кўпайишига олиб бораётганини айтди.

(ТАСС).

„ҚУРОЛЛАНИШ ПОЙГАСИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН“

ВАШИНГТОН. Рейган маъмуриятининг АҚШ ядро потенциалини янада кўпайтириш сиёсатига қарши норозилик билдираётган Америка жамоатчилигининг вакиллари Пентагон биноси ёнида «Қуролланиш пойгасига чек қўйилсин», «Ҳарбий харажатлар дарҳол қисқартирилсин!», «Бизга тўп эмас, балки нон керак!» деган шиорлар остида намойиш ўтказдилар.

Намойиш қатнашчилари Оқ уйнинг социал эҳтиёжларга ажратиладиган маблағни бундан ҳам қисқартиришга ва бусиз ҳам қаппайиб кетган ҳарбий бюджетни шу ҳисобга кўпайтиришга интилаётганини кескин қоралаладилар. Маъмуриятнинг беш йил мобайнида янги турдаги оммавий қирғин қуроллари яратишга 1,6 триллион доллар сарфлаш нияти учига чиққан жиноятдир, дейишди улар.

Намойишчилар бу хатарли йўлдан воз кечишни, ҳарбий харажатларни қисқартиришни ва Совет Иттифоқи билан ядро қуролларини чеклаш тўғрисида жиддий музокаралар бошлашни Оқ уйдан яқдиллик билан талаб қилдилар.

Полиция намойиш қатнашчиларидан 18 кишини қамоққа олди.

ЯНГИ ФАШИСТЛАР СУД ҚИЛИНМОҚДА

БОНН. Штутгартда янги фашистларнинг «Германия ҳаракат группаси» деб аталган гуруҳи қатнашчилари иши юзасидан суд мажлиси бошланди. Гуруҳ пешвоси адвокат Манфред Редер ҳозир ҳибсга олинган. Олти газанда суд олдида жавоб бермоқда. Айблов хулосасида айтилишича, улар жуда оғир жиноят қилган — одамларни ўлдирган ва террорчилар ҳаракатлари қилган, ўт қўйган, бомбалар портлатган. Бу қотилларнинг қўли ГФРга иш қидириб келган бир неча ажнабий ишчининг қонига бўялган. Ирқий нафрат жазавасига берилган бу кимсалар Гамбургда ажнабийлар истиқомат қиладиган ётоқхонада ўзлари ясаган бомбаларни портлатдилар, Лейнфельден, Леррах ва бошқа шаҳарларда одамларнинг қонини тўкдилар.

Демократик матбуотнинг маълумотларига қараганда, ҳозирги вақтда мамлакатда янги фашистларнинг 100 га яқин гуруҳи расмий муассасаларнинг беларволигидан фойдаланиб ҳаракат қилмоқда. Бу гуруҳлар сафида сал кам 20 минг каллакесар бор. Улар ўзларининг иғвогарона йиғинлари, «маршлари» ва «машқлари»ни доимо ўтказиб турибдилар, фашизмни қутуриб пропаганда қилмоқдалар.

Гитлернинг ҳозирги издошларига қарши таъсирчан чоралар кўриш, уларнинг ҳамма ташкилотлари ва гуруҳларини тақиқлаш зарур. ГФРнинг асосий қонуни ҳам, шунингдек фашизмнинг миллион-миллион қурбонлари хотираси ҳам шуни талаб қилади», деб ёзади шу муносабат билан «Унзере цайт» газетаси.

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

ТЕҲРОН. (ТАСС). Эрон қуролли кучлари штаби билан бирлашган «ислом революцияси посбонлари» корпуси марказий штабининг маълумотномасида айтилишича, Эрон қўшинларининг бўлинмалари Факкаҳ ва Делхлоран аҳоли пунктлари оралиғида 50 километр узунликдаги фронт чизиғида Ироқ қўшинларига ҳужум қилганлар. Муваффақиятли жанговар ҳаракатлар натижасида дейилади маълумотномада, Эрон қўшинлари бир қанча районларда 10—15 километр илгари силжиганлар ва Дизфул шаҳридан 80 километр ғарбдаги бир қанча стратегик тепаликларни ишғол қилганлар. Осмон ҳужумидан мудофаа воситаларининг ўти билан Ироқнинг бир самолёти уриб туширилди. Душманнинг қўшинларига ва техникасига катта талафот етказилди, деб таъкидланади маълумотномада.

БАҒДОД. Ироқ расмий ҳарбий вакилининг Бағдод радиоси орқали эшиттирилган баёнотида хабар қилинишича, Эрон қўшинлари фронтнинг жанубий участкасида Ироқнинг Майсан вилояти яқинида Ироқ чегарасини кесиб ўтиш мақсадида яна ҳужум бошлаганлар. Ироқ қўшинлари душманнинг ҳужумини қайтардилар, деб уқтирилади баёнотда. Душман Ироқ территориясига бостириб киришга муваффақ бўла олмади. Бу райондаги жанглар давом этмоқда, Ироқ қўшинлари душманга зарба бермоқдалар.

Республикамиз партия ва ҳукумати пахта учун курашнинг мана шу ҳал қилувчи кунларида серқуёш диёримизнинг барча меҳнаткашларига мурожаат этиб, бу йилги қийин ҳосилни териб олишда жуда актив қатнашишга, пахтазорлардаги шахсий ғайрат-шижоатни тобора кучайтиришга, юксак хирмонни тезроқ тиклашга чорладилар.

Сиз суратда кўриб турган бу икки мусобақадош дугона Тошлоқ районидаги «Фарғона» колхозининг чевар теримчилари Иноятхон Бобобекова ва Мўътабархон Назировалардир. Улар хўжаликнинг Мадаминжон Раҳимов бошчилик қилаётган бригадасида дур-жавоҳир териб, ҳар кунги иш нормаларини мунтазам ошириб бажаришяпти. Бундай чаққон қўлли теримчиларнинг ғайрат-шижоати туфайли бригада аъзолари ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш учун курашишмоқда.

А. Қосимов фотоси.

ҒАЙРАТНИ ОШИРАМИЗ

Шу кунларда СССР ташкил топганлигининг 60 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши учун мусобақа ниҳоятда қизиб кетди. Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг Мурожаати, биз, чўлқуварларнинг ҳам ғайратига ғайрат қўшди. Бўлимимиз заршунослари ғалаба маррасига тобора яқинлашяптилар.

Чўлда учинчи йил деҳқончилик қиляпмиз. Бу йил ҳам бўлимимиз деҳқонлари табиат инжиқликларига қарамай план ҳамда социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдиган даражада мўл ҳосил етиштирдилар. Биз юбилей йилида 566 гектар экин майдонининг ҳар гектаридан 21,5 центнер ўрнига 26 центнердан «оқ олтин» топширишга сўз берганмиз.

Очил Мавлонов, Абдумон Қўзиев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадаларнинг пахтакорлари биринчилардан бўлиб 16 иш кунида зафар қучдилар. Ўзларига бириктилган етмиш гектар майдоннинг ҳар гектаридан 26 центнердан ҳосил йиғиштирган бу илғор коллективлар ҳозир 30 центнерлик марра учун курашяптилар.

Пешона тери билан етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олишда механизация ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. Шонли дала гвардиячиларимиз қабул пунктларига топширилган жами ҳосилнинг 85 процентини машиналарда териб бердилар. Механик-ҳайдовчиларимиздан Э. Ўтамуродов ва О. Мавлоновларнинг ҳар бири «зангори кема»лари бункерларидан эл хирмонига 200 тоннадан ошириб «оқ олтин» тўкдилар.

Бўлим хирмонига чевар теримчилар ҳам баракали ҳисса қўшяптилар. Т. Тўлаганов, Ш. Бойманов, А. Муллаев, О. Жийронов, Қ. Қўзиев каби ўнлаб пешқадам ишчилар шу кунларда ҳам юз килограммдан ошириб пахта теряптилар.

Пахта йиғим-терimининг энг машаққатли ва масъулиятли ҳозирги палласида бизга сидқидилдан ёрдам бераётган ҳимматли ҳашарчиларимиз номларини ҳурмат-эътибор билан тилга оламиз. Ёғин-сочин, совуқ тушишига қарамай, астойдил пахта тераётган Тошкентдаги В. И. Ленин номли хотин-қизлар педагогика билим юрти студентлари хирмонга барака киритишяпти. «Оқ олтин» теримида, айниқса, билим юрти ўқитувчиларидан Қаҳҳор Абдураҳмонов, Баҳодир Сайфиев, Мавлуда Исҳоқовалар яхши ташкилотчилик ишлари олиб боряптилар. Билим юрти талабаларидан Мунаввар Қўшимова, Зевар Аллаберганова, Бозоргул Эгамбердиева, Садоат Шаропова, Ўғилой Матчонова, Саноат Қодирова, Ойгул Тўкиевалар шу кунларда ҳам кунига 50—80 килограммдан пахта териб, хирмонга топширмоқдалар.

Ҳозир ҳавода тез-тез булут пайдо бўлиб, совуқ бошланди. Лекин бу деҳқонларимиз ғайратини сусайтирмаётир. Биз ҳар дақиқани ғанимат билиб, табиат инжиқликларини мардона меҳнат билан енгиб, бир мисқол ҳам пахтамизни нобуд қилмай териб, мажбуриятларимизни шараф билан адо этамиз.

Комил ЭШҚУВВАТОВ,
Арнасой районидаги Васильевский номли совхознинг бўлим бошқарувчиси.

ИККИНЧИ ДОВОННИ КЎЗЛАБ

Ҳақиқатан ҳам шу кеча-кундузда пахтазорни жасорат майдонига қиёс қилиш жуда ўринлидир. Негаки, деҳқоннинг пешона тери мужассам бўлган чаноқлардаги «оқ олтин»дан олти миллионлик улкан тоғ қад кўтаришининг ўзи бўладими? Бунинг устига пахтакорман, деганнинг лафзи ҳам бор. Халқ олдида берган сўзининг устидан чиқиш учун эрта баҳордан қилинган меҳнат энди сарҳисоб қилинмоқда. Шундай бўлгач, «оқ олтин»ни ерда қолдиришга ҳеч кимнинг ҳақи йўқ. Совхозимиз Бандихон массивида жойлашган бўлиб, учинчи йил пахта етиштирмоқдамиз. Шу пайтгача Бандихоннинг унумли тупроғи сувсизликдан қақраб ётарди. Бандихонликлар эса чорвачилик билан шуғулланишар, баъзан полиз экишарди. Эндиликда улар ҳам пахтачилик илмини эгаллашиб, давлатга «оқ олтин» етказиб бермоқдалар. Бандихон қишлоғининг қоқ ўртасида жойлашган пахта пунктида уч йилдан буён «оқ олтин» хирмонлари кўкка бўй чўзмоқда.

Ўтган йили совхозимиз пахтакорлари икки минг гектар майдонда пахта етиштириб, ҳар гектар ердан пландаги 20 центнер ўрнига 22 центнердан «оқ олтин» етказиб берган эдилар. Бу йил эса 6 минг тонна ёки планда белгиланганидан қарийб минг тонна кўп пахта етказиб бериш учун қатъий кураш олиб борилмоқда. Деҳқонларимиз юбилей йилида ёмон меҳнат қилмадилар. Бу йил қарийб ҳамма майдонга олдин эгат олиниб, суғорилиб, чигит эгатнинг пуштасига экилди. Натижада тўлиқ кўчат олинди. Гап фақат кўчатда эмас, балки олинган кўчатни етилгунга қадар авайлаб парвариш қилишда, вақтида сувини, озуқасини беришда. Афсуски, биз уч йилдан буён қилаётган астойдил меҳнатимизни сув танқислиги туфайли бой бериб қўйяпмиз. Совхозимизга сув Оққопчиғай каналидан келиши керак. Июль ойида бу каналдан сув олиб келиш игна билан қудуқ қазишдек гап. Бандихон-2 насос станцияси қурилиши эса асоссиз равишда кечикиб кетаётир. Бу йил ҳамма ерда ҳам сув танқис бўлди. Бизда эса ўта танқис бўлди, дейиш мумкин. Совхозимиз бўйича 700 гектар майдондаги ғўза бор-йўғи бир марта сув ичди. Буни нима учун айтяпман, бандихонликлар ҳам ҳар гектар майдондан 25—30 центнер учун эмас, 40 центнер ҳосил олиш мусобақасида бемалол беллашишлари мумкин.

Шундай бўлса ҳам совхозимиз пахтакорлари бўш келаётганлари йўқ. Ўтган йили областда биринчилар қаторида йиллик планни уддалаган эдик. Бу йил ҳам терим мавсуми жадал олиб борилляпти. Жасорат майдонида ҳозирча Шердон Эшқобилов бошқарувчилик қилаётган бизнинг биринчи бўлим пахтакорлари байроқдор бўлмоқдалар. Шердон акани совхозда ҳамма ҳурмат қилади. Улуғ Ватан урушининг инвалиди бўлишларига қарамасдан, совхоз ташкил этилгандан буён пахтадан юқори ҳосил етиштиряпти. Бу йил бўлимимиз деҳқонлари 335 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилишган. Ҳозир иккинчи довонни кўзлаб меҳнат қиляпмиз. Деҳқонларимиз бу йилги бир нарсага қатъий ишонч ҳосил қилдиларки, бизнинг шароитимизда ипак пахтадан жуда яхши ҳосил етиштириш мумкин экан. Иккинчидан, ҳар қалай ипак пахта ўрта толали пахтага нисбатан сувсизликка анча чидамли. Бу йил бўлимимизда 50 гектар майдонда, совхоз бўйича эса 240 гектар майдонда биринчи тип тола берадиган ингичка толали пахта етиштирилган. Ҳозир ундан яхши ҳосил йиғиштириб олиняпти.

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатидан руҳланган бригадамиз аъзолари эса совхозда биринчи бўлиб мажбурият ҳисобига пахта топшира бошладилар. Бригадамиз деҳқонлари 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ҳозирга қадар 30 центнердан ҳосил йиғиштириб олдилар. Далаларимизда ҳали ҳосил кўп. Яна ҳар гектар майдондан кам деганда ўн центнердан пахта йиғиштириб олиш ниятидамиз. Биз билан мусобақадош Хонимқул Аҳмедов бошлиқ бригада аъзолари ҳам ҳозир мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар. Турди Эргашев, Хурсанд Чориев, Эшмамат Хўжамқулов, Хушбоқ Жаҳонгиров, Худоёр Эрназаров, Бойбўри Ҳайитов, Мардон Қурбоннazаров бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ҳам юбилей йили социалистик мажбуриятлари ҳисобига хом ашё топширишяпти.

Совхозимизда ҳам етиштирилган ҳосилни техника ёрдамида йиғиштириб олиш жуда яхши самаралар бераётир. Айни кунларда 24 та терим машинаси юқори унум билан ишлатилмоқда. Илғор механик-ҳайдовчилар Рашид Хўжаёров, Мингтўра Ҳайитов, Чори Жаҳонгиров, Мамаражаб Эшқобиловларнинг ҳар бири ҳозиргача 130—170 тоннадан пахтани «пўлат этак»дан тўкишди.

Совхозимиз пахтакорлари зафар марраси сари тобора яқинлашмоқдалар. Ҳар куни пахта пунктига 75—80 тонна «оқ олтин» топшириляпти. Бу йиллик планнинг қарийб икки процентини ташкил этмоқда. Пахта далаларида эса 200 дан ортиқ теримчи фаол иштирок этмоқда. Кўрак чувиш машиналари икки сменада ишлатилмоқда. Ҳар бир бўлимда биттадан ана шундай машиналар қўйилган. Бу ерда меҳнат қилишаётган Саттор Муродов, Соат Аллабердиев, Йўлдош Тангиров, Раҳмат Эргашев, Эшқурбон Бегимқулов Мусо Қурбоновларнинг меҳнатидан ҳаммамиз миннатдор бўлмоқдамиз. Чунки, давлатга топширилаётган пахта асосан шуларнинг қўлидан чиқаётир. Бизнинг зафар маррасига тобора яқинлашувимизда уларнинг ҳиссалари каттадир.

Шу кеча-кундузда фақат бригадамизда ёки бўлимимизда эмас, балки совхозимизда бутун куч ва ғайрат далаларимиздаги ҳосилнинг мисқолини ҳам нобуд қилмасдан Ватан омборига етказиб беришга қаратилган. Шубҳасиз, бу шарафли вазифани муваффақиятли адо этамиз.

Э. ТОШҚУЛОВ.
Бойсун районидаги Ойбек номли совхознинг бригада бошлиғи.

Тожибой Рўзибоев Янгиариқ районидаги 1 «Май» колхозининг чапдаст сувэрийларидан бири ҳисобланади. У юбилей йилида механизаторлар ўртасидаги социалистик мусобақада карвонбоши бўлди. Бугунгача 360 тонна «оқ олтин» терган Тожибой Рўзибоев ҳозир ҳам далада жасорат кўрсатиб меҳнат қилаётир.

СУРАТДА: пешқадам механизатор Т. Рўзибоев.

Н. Шаропов фотоси.

ОИЛАМИЗДА ҲАММА ТЕРИМЧИ

Йиғим-теримда ғоят масъулиятли дамлар давом этмоқда. Миришкор деҳқонларимиз йил бўйи пешона тери эвазига етиштирилган ҳосилнинг бирор мисқолини ҳам нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш йўлида ҳар бир дақиқани ғанимат билмоқдалар. Республика партия ва ҳукуматининг «Дала чорламоқда, ҳамма пахта йиғим-теримига» деган оташин Мурожаати бизнинг ҳам бир ғайратимизга ўн ғайрат қўшиб, янада юксак марралар сари руҳлантирди.

Мен меҳнат қилаётган Норбобо Эшонқулов бошлиқ 9-бригада 115 гектар пахта майдонига эга. Биз бригада аъзолари гектарига пландаги 30,5 центнер ўрнига 40 центнердан ҳосил кўтариш учун курашяпмиз.

Пайкалларимиз Зарафшон соҳилларида жойлашган. Ўзўзидан маълумки, захкаш ерларда ҳосил бирмунча кеч етилади. Устига устак пахтазордан шудринг аримай машина теримини мушкуллаштиради. Етиштирилган ҳосилнинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай йиғиштириб олиш эса биз пахтакорларнинг биринчи галдаги вазифамиздир.

Демак, бундай пайтларда қўл терими жонга ора киради. Биз буни яхши тушунамиз. Кўп кишилик хонадонимизни ҳозирги пайтда Мингбоевларнинг оилавий звеноси деб аташаётгани ҳам шунинг натижаси. Дарҳақиқат, биз терим бошланиши олдидан қўл терими бўйича оилавий звено ташкил этган эдик. Деҳқончиликда катта тажриба орттирган қайнотам — Баҳром Мингбоев — звено бошлиғи, қайнонам Мастура Мингбоева, турмуш ўртоғим Актам, укаларим Шавкатжон, Ҳуснибод Мингбоевлар, сингилларим Ҳанифа ва Ҳафиза Мингбоевалар ва мен звено аъзолари бўлдик.

Аслида, оиламиз аъзолари ҳар йили ҳам теримда актив қатнашишади. Аммо оилавий звенога бирикишимиз бу ишда уюшқоқликни оширди, зиммага конкрет мажбурият олиб, янада унумли ишлаш имкониятини яратди. Яъни бу йил оилавий звеномиз аъзолари билан давлат хирмонига 35 тонна пахта териб тўкишга сўз берганмиз. Бу ўзимиз меҳнат қилаётган бригада планининг 10 процентини ташкил этади, демакдир.

Кузнинг ёғин-сочинли келганлиги туфайли бу йил биз каби оилавий терим звенолари кўплаб тузилди. Жумладан, бригадамизнинг Эшонқуловлар оилавий звеносида 6 киши, Туймаевлар звеносида 5 киши, Эргашевлар звеносида 4 киши зиммаларига салмоқли мажбуриятлар қабул қилган ҳолда юксак унум билан ишлашаётир.

Бизнинг Мингбоевлар оилавий звеномиз ҳам белгиланган марра сари илдам яқинлашиб келаётир. Ҳозиргача қарийб 30 тонна пахта териб қўйдик. Ҳосил яхши очилган, ҳаво қуруқ пайтларида кунига 200—250 килограммдан пахта терган кунларимиз кўп бўлди. Менинг ўзим кўпмингкилограммчилар мусобақасида ўн кунлик якунларига кўра икки-уч марта ғолиб чиқиб, кўчма вимпель ва пул мукофотлари олдим. Тез-тез ёғингарчиликлар бўлаётган сўнгги кунларда ҳам суръатни бўшаштирмасдан кунига 70—80 килограммдан ошириб дурдона теряпмиз.

Бригадамиз колхозда илғорлар қатори муддатидан илгари дастлабки маррага етиб, юксак мажбурият сари дадил яқинлашиб келаётир. Бунда оилавий звеномизнинг муносиб улуши борлигидан қувонамиз.

Хосият МИНГБОЕВА,
Окдарё районидаги «Москва» колхози оилавий звеносининг чевар теримчиси.

САФАРБАРЛИК САМАРАСИ

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатини Ленин районидаги «Ўзбекистон» колхози пахтакорлари ҳам кўтаринки руҳ билан кутиб олган эдилар. Бугунги кунда иш ана шу юксак даъватга асосан олиб боріляпти. Хўжалик пахтакорлари юбилей йилида ҳар гектар ердан 38 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган.

Мурожаатга жавобан сафарбарлик янада кучайиб кетди. Қўшимча равишда 200 нафарга яқин киши теримга жалб қилинди. Эндиликда кунига 35—36 тонна ва ҳатто ундан ҳам ошириб дуржавоҳир терилмоқда. Далада ишлаётган колхозчилар ва ҳимматли баланд ҳашарчиларга зарур бўлган маданий-маиший шароит яратиб берилган. Улар ўртасида социалистик мусобақа авж олдирилиб, терим илғорлари рағбатлантириб борилмоқда.

Мавжуд 14 та дала шийпони кўнгилдагидек жиҳозланган. Бу ерда колхозчиларнинг фидокорона меҳнатидан сўнг кўнгилли дам олишлари, маданий ҳордиқ чиқаришлари учун тегишли шароитлар яратилган. Телевизор, радио, кўчма кутубхона, сотувчисиз дўкон, аптечка, кундалик газета-журналлар улар хизматида. Колхозчиларга даланинг ўзида иссиқ овқат ташкил этилган.

Буларнинг ҳаммаси ижобий натижа беряпти. Илғор бригадалар бирин-кетин ғалаба рапортига имзо чекмоқлар. Эгамберди Мирзараҳимов бошчилик қилаётган бригада хўжаликда биринчилар қатори планни бажаришга эришган эди. Куни кеча улар социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан уддаладилар. Ҳар гектар ердан 45 центнердан хирмон кўтарилди. Энди бу аҳил коллектив ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун курашмоқда.

Валижон Юсупов, Муҳаббат Олимова, Эминжон Йўлдошев, Ашур Эргашевлар бошчилик қилаётган бригадаларда ҳам пахта йиғим-терими уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Бу бригада бошлиқлари бир-бирлари билан ўзаро мусобақалашиб гектаридан 44 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқдалар.

А. ЎРМОНОВ

БИР МАВЗУДА УЧ СУҲБАТ

КАМАРБАСТАМИЗ

Балиқчи райони пахтакорлари юбилей йилида она-Ватанга 62 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш иштиёқида меҳнат қиляптилар. Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати барча қатори балиқчиликлар кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Район далаларида катта меҳнатлар эвазига етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олиш жадал суръатларда олиб борилляпти. Медицина, маданият, кино, савдо ходимлари ҳам дала меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатмоқдалар.

Жамоатчи мухбиримиз А. Ваҳобов бу ташкилотлар раҳбарлари билан учрашиб, пахтакорларга хизмат кўрсатиш борасида қилинаётган ишлар хусусида суҳбатлашди.

Азимжон ОТАХОНОВ — район медицина-санитария бирлашмасининг бош врачи:

— Эл соғлиги — юрт бойлиги, дейди халқимиз. Чиндан ҳам тани-жони соғ бўлган кишининг иши унумли бўлади. Шу боисдан шифокорларимиз ўзларининг тажриба ва маҳоратларини ишга солиб, қишлоқ меҳнаткашларига намунали тиббий хизмат кўрсатишга ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозирги вақтда районимиз қишлоқларида 7 та касалхона, 9 та дорихона, 42 та пункт, 3 та қишлоқ врачлик амбулаторияси, 5 та соғломлаштириш пункти коллективлари пахта йиғим-терими мавсуми учун белгиланган тадбирлар асосида иш юритмоқда. Даволаш муассасаларида ишлаётган 37 та врач, 142 нафар ўрта медицина ходими маҳаллалар, дала шийпонларига бириктиб қўйилди. Улар пахтакорлар ҳузурида тез-тез бўлишиб, сиҳат-саломатлик, турли касалликларнинг олдини олиш мавзуларида қизиқарли лекция ва суҳбатлар ўтказиб туришибди. Бевосита далада, иш жойларининг ўзида дала меҳнаткашлари ва ҳашарчиларга медицина хизмати кўрсатишмоқда. Ю. Ўрмонов, А. Султонов, А. Йўлдошев каби саломатлик посбонларимизнинг беминнат хизматидан кўпчилик мамнун бўляпти.

Маълумки, ҳозир пахтакорлар асосий вақтларини далада ўтказяптилар. Биз шуни ҳисобга олиб, хўжаликлардаги мавжуд 208 та дала шийпонида санитария постлари ташкил этдик. Ана шу санитария постларининг аъзолари зарур қўлланма ва справочниклар, дори-дармонлар билан таъминланган. Айни вақтда барча даволаш жойларида медицина хизмати кўрсатишни узайтирилган график асосида йўлга қўйдик, тез ёрдам кўрсатиш станцияларида асосан малакали врач ва ҳамширалар ишламоқда. 2 та кўчма амбулатория, шунингдек, 9 та дорихонада пахтакорларнинг талаб-эҳтиёжлари ҳисобга олинган ҳолда хизмат кўрсатилмоқда.

Гулсара РАЗЗОҚОВА — район маданият бўлимининг мудири: — Пахтакорлар фурсатни ғанимат билиб, уюшқоқлик билан меҳнат қиляптилар. Биз — маданият ходимлари йиғим-теримда қатнашаётганларнинг кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари, бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун зарур қулайликлар яратиш ҳақида ўйлаяпмиз.

Районимизда мавсумнинг дастлабки кунлариданоқ «Оқ олтин—82 агитбригадаси» иш бошлаганди. Унинг составида концерт группаси, «Билим» жамияти район ташкилотининг лекторлари, шифокорлар бор. Агитбригада график асосида хўжаликларда бўляпти. Район маданият уйи қошидаги «Тарона» бадиий ҳаваскорлик ансамблининг қатнашчиларидан Муҳаммаджон Чеваров, Исмоилжон Йўлдошев, Хурсанали Бекмирзаевлар ижро этаётган ёқимли куй ва қўшиқлар кўпчиликка манзур бўлмоқда.

Кутубхона ходимлари қишлоқ меҳнат аҳлининг китобга бўлган қизиқиш ва эҳтиёжларини тўлароқ қондиришга алоҳида эътибор беряптилар. Ҳозир дала шийпонларида 200 дан зиёд кўчма кутубхона ишлаб турибди. «Правда», «Коммунист», «Пахтакор» колхозларининг дала шийпонларидаги кўчма кутубхоналар иши, айниқса, яхши йўлга қўйилган. Насиба Ражабова, Хадифа Мўйдинова, Эътибор Абдураҳмонова сингари ишчан кутубхоначиларимизнинг ташаббуси билан дала шийпонларида турли адабиётларни ўқиш, газета-журналларнинг янги сонлари билан танишиб бориш учун имкониятлар мавжуд.

Умрзоқ САРИМСОҚОВ — аҳолига маиший хизмат кўрсатиш район комбинатининг директори: — Коллективимиз ходимлари ўз зиммаларидаги масъулиятни чуқур ҳис этиб, пахтакорларга камарбаста бўляптилар. Ҳозирги кунда районимизда 118 та маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари ишлаб турибди. Кишиларнинг турмуш-фаровонлиги ошган сайин уларнинг маиший хизмат турларига бўлган талаби ҳам ортиб бормоқда. Биз шуни назарда тутиб, хизмат кўрсатиш турларини 18 тага етказдик. Тўққиз ойлик план 103 процент қилиб бажарилди.

Йиғим-терим мавсуми учун алоҳида тадбирлар белгилаб олганимиз айни муддао бўляпти. Колхозчилар, совхоз ишчилари ва ҳашарчиларга шу куннинг талаблари даражасида хизмат кўрсатяпмиз. Жойлардаги 12 та комплекс қабул пункти кўнгилдагидек ишламоқда. Бундан ташқари, йиғим-теримда қатнашаётганларнинг вақтини тежаш мақсадида сартарош, тикувчи, сураткаш ва пойабзалларни ремонт қилувчи усталардан иборат 3 та кўчма группа ташкил этдик. Улар дала шийпонлари ва бошқа иш жойларида пахтакорлардан буюртмалар қабул қилиб, қисқа муддат ичида тайёрлаб бермоқдалар. Сартарош Солижон Холмирзаев, чевар Ҳафиза Тўраева, этикдўз Абдуллажон Раҳимовларнинг хизматидан пахтакорлар, айниқса, мамнун бўлмоқдалар.

МАРРА — 50 ЦЕНТНЕР

Тўрткўл районидаги «Совет Ўзбекистони» колхози пахтакорлар юбилей йилида мавжуд майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан хирмон кўтариб, автоном республикада биринчилар қатори пахта топшириш планларини бажаришга эришган эдилар. Давлатга 4800 тонна юқори сифатли «оқ олтин» етказиб берилди. Айни кунларда хўжалик заршунослари ўз имкониятларини чамалаб чиқиб ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Шуниси қувончлики, колхозда республикамиз 12 донгдор бригада бошлиқларининг гектаридан 60 центнердан хирмон кўтариш ташаббусига қўшилиб иш тутаётган бригадалар сафи кўпчиликни ташкил этади. Айтим Тўрабоев, Райимбой Нуруллаев, Машариб Тўраев, Ражаббой Матёқубов ва Юсуфбой Султоновлар бошчилик қилаётган бригадалар шулар жумласидандир. Мазкур бригадаларда ҳозирнинг ўзида гектаридан териб олинган ҳосил 52—56 центнерни ташкил этди. Улар ҳар бир фурсатдан оқилона фойдаланиб марра сари дадил одимламоқдалар.

Шу кунларда об-ҳавонинг ноқулай келиши натижасида қўл теримига катта эътибор берилляпти. Юқорида номлари зикр этилган мазкур бригадаларнинг кўпмингкилограммчи теримчиларидан Ойхоним Ражаббоева, Сўна Олимова, Норжон Тожимуротова, Анажон Аҳмедова, Санобар Ҳусанбоева, Дармон Аметова, Ширин Оллаёроваларнинг ҳар бири 70—80 килограммдан дур териб колхознинг улкан хирмонига муносиб улуш қўшмоқдалар. Ҳозиргача бу чевар теримчиларнинг ҳар бири 8—10 тоннадан «оқ олтин» теришга эришдилар.

Ш. ҲУСАНБОЕВ.

ОФАРИН

«Оқ олтин» ишқида ошиқдай куйган,
Тупроқни эъзозлаб жонидан суйган,
Мисқолдан тонналаб хирмонлар уйган,
Азиз пахтакорим, сенга офарин!

Баҳордан кузгача тинмай от суриб,
Келган ҳар офатга мудом чап бериб,
Ҳар битта ғўзани кўз-қошдай кўриб,
Тиниб-тинчимаган жонга офарин.

Бу шундай халқдирким, қўшиқлик, куйлик,
Қордай оқ даласи чексиз бир бойлик.
Шул сабаб турмуши гўзал, чиройлик,
Қўл билан яратган конга офарин.

Юлдуздай чақнайди лўппи чаноқлар,
Ҳайратдан лол боқар келган қўноқлар,
Офтобда қораймиш олма-ёноқлар,
Тезоб, долзарбли онга офарин.

Холбуки саховат-касби бу элнинг,
Шижоат, жўмардлик — касби бу элнинг,
Куз билан тўкиндир фасли бу элнинг,
Юракда қайнаган қонга офарин.

Эй халқим, соғ бўлсин дўсту ёрларинг,
Ол байроқ ушлаган асил норларинг
Дунёни лол этган кумуш-зарларинг.
Партиям етказган шонга офарин!

Умарқул ПЎЛКАН.

РАССОМ УСТАХОНАСИДА

ДЕҲҚОН СИЙМОСИ

Бошқа ижод соҳиблари сингари рассомлар иш фаолияти ҳам қизиқ. Одатда у ёки бу мўйқалам соҳиби ўзи билан бирга этюдини олади-да, ҳаёт айни қайнаб турган жабҳа — колхоз, совхоз, ферма ёхуд олис яйловлар сари отланади. Кўрган-кечирганларини қоғоз ёки холстга қоралама тарзда ифодалайди, ҳар бир деталга санъаткор нигоҳи билан қараб, ундан оддий кўз билан кўриб бўлмайдиган муайян бир қиррасини ёки гўзаллик топади. Ана шу тарзда уни нозик идрок этиб образли тарзда тасвирлаб, томошабинга ҳавола қилади.

Республикамиз пойтахтининг Черданцев кўчасига жойлашган Рассомлар уйига ташриф буюринг-а. Унда сиз ҳар бир янги полотнонинг қай тарзда яратилиш жараёни билан обдон танишиб, ижодкор қобилияти, санъатига таҳсинлар ўқийсиз. Ўнлаб этюдлар, расмлар, уларнинг янги-янги хилма-хил вариантлари, ҳаётнинг ўзидан олинган ажиб лавҳалар эътиборингизни ўзига тортади. Уларнинг ичида нисбатан энг муваффақиятли чиққан биттаси яратилажак картинанинг бир кичик детали бўлиб хизмат қилади... Булар ҳаётий ҳақиқатни жонли, кўримли, жозибадор қилиб акс эттиришга интилаётган тасвирий санъат устасининг сабр-тоқати, заҳматли меҳнатидан далолат беради.

Рассом ҳаётдан илҳомланувчи санъаткор-устагина эмас, балки биринчи навбатда меҳнаткаш ҳамдир. Бинобарин, бу йил нишонланадиган СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллик тантанасига атаб мусаввирларимиз ҳам ўзларига хос меҳнат совғалари тайёрлашмоқда.

Биз юқорида тилга олганимиз — Рассомлар уйида Тошкент мўйқалам соҳибларининг унчалик катта бўлмаган группаси истиқомат қилади. Бу ерда уларнинг ижод қилишлари учун барча зарур шарт-шароитлар яратилган. Мана, биз ёш, иқтидорли рассом Алишер Мирзаев устахонасидамиз. Яқинда у Тошкент ва Жиззах областлари колхоз ҳамда совхозларига қилган ижодий сафаридан қайтиб келди. Сафардан талайгина этюдлар, қаламда ишланган лавҳалар ва анча-мунча қораламалар билан қайтди. Уларда қишлоқ меҳнаткашларининг бугунги порлоқ ҳаёти, бахтиёр турмуш тарзи, иши ва орзу ўйлари гражданлик пафоси билан уйғунлаштирилган ҳолда моҳирона тасвирланган.

Рассомнинг «Меҳнат кишилари» сериясидаги ишларига назар ташлаймиз. Бу серия Тошкент ва Жиззах областларининг марду майдон пахтакорлари ва фидокор чорвадорлари ҳаётига бағишланган. Мазкур сериядаги полотноларни кўздан кечирар экансиз, рассомнинг ҳаёт материалини ўз қалб призмасидан ўтказиб, томошабин кўз ўнгида ёрқин образли қиёфада намоён этганлигига ишонч ҳосил қиласиз.

Унинг «Чўпон оиласи», «Ота-бола Тўраевлар», «Фермада» картиналарини меҳнат коллективлари ҳақидаги живопись тили билан битилган ҳикоя дейиш мумкин. Негаки, рассом ўз қаҳрамонларининг меҳнати ва улар ўртасидаги самимий дўстлик, қўйинг-чи, ички дунёсини рўй-рост бўёқлар ёрдамида ёрқин гавдалантира олган. Фориш районидаги «Қизилқум» совхозининг машҳур чўпони Муслим Бўронбоев оила аъзоларига бағишланган портретлар, айниқса, жонли, поэтик чиққан. Бу оила аъзоларининг эркин меҳнати ҳам, ҳаётдан мамнунлик ифодаси ҳам, ташвиш-у, қувончлари ҳам, ҳамма-ҳаммаси қуёш ёғдуси фонида усталик билан акс эттирилган.

Рассомнинг юқорида биз номини тилга олган «Ота-бола Тўраевлар» асарида Фориш районидаги Карл Маркс номли совхоз чўпонларининг портретлари йирик планда ишланган. Муаллиф ўз қаҳрамонлари характеридаги, қатъийлик, фидокорлик ва жўшқинлик ҳислатларини ана шу портретларга сингдиришда ўз маҳоратини кўрсатган. Энг муҳими, Алишер Мирзаев қаҳрамонлар ички ҳис-туйғуси, маънавий дунёсини табиий равишда талқин этишга алоҳида эътибор берган.

Истеъдодли рассомнинг Фориш туркумлари ичида энг яхши график варақаларидан К. Маркс номли совхоз чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қобил Олқоров портрети асари алоҳида таҳсинга лойиқдир. Бу асарда бўёқлар жилоси ва нур усталик билан бир-бирига уйғунлаштирилган. Бу эса рассомга чўпоннинг юз тузилиши, унинг мағрур келбати, ички дунёсини ифодалашда жуда қўл келган. Қаҳрамоннинг ўзига хос ёрқин образини гавдалантириш фонида муаллиф уни чўпонларимизнинг умумлашган образлари даражасигача етказган. Асардан ҳаётий ҳақиқат ёрқин бадиий ҳақиқатга айланганини ҳам, чорвадорлар меҳнати гўзаллиги-ю, миллий колоритни ҳам илғаб олиш мумкин.

— Рассом меҳнати жараёнини илгари ўз кўзлари билан кўрмаган, яқиндагина қишлоқ ўрта мактабини тамомлаган ёш йигит ва қизлар қобилияти мени ҳайратлантирди, — дейди Алишер Мирзаев ўзининг Бахмал районидаги «Бахмал» совхози меҳнаткашлари билан учрашувини хотирлар экан. — Масалан, мен бир сут соғувчи қиз портретини қаҳрамонимнинг ўзига қараб қоғозга қоралама тарзида тушира бошлар эканман, бу унга жуда қизиқ туюлар, ҳаяжон, ҳавас ва иштиёқ билан тикилиб турарди. Унинг чеҳрасидаги қисқа фурсатда намоён бўлган ажабланиш ва қувонч ҳолатлари эса менинг ишимга ёрдам берар эди».

Алишер Мирзаев ижодида қишлоқ меҳнаткашлари образи, колхоз, совхоз мавзуи кўп ўринни эгаллайди. Бошқа рассомлар ҳам ўз ижодларининг муайян бир босқичида мазкур мавзуларга мурожаат этишган. Аммо Мирзаев наздида янги инсон идеали аста-секин замин меҳнаткашларининг ўзига хос қиёфалари билан уйғунлашиб кетади. Мана шу хусусиятлар уни бошқа мўйқалам усталаридан ажратиб туради.

Гап Алишер Мирзаев ижоди хусусида борар экан, унинг болалигининг завқбахш, ширин онларини ёдга солувчи «Эслаш» учлиги ва 1981 йилнинг августида москвалик рассом В. Жданов билан Болгария халқ республикасида бўлган кезларида яратган «Болгария қишлоқлари», «Болгар ва турк болалари», «Болгария гуллари», «Стамболово қишлоғи» сингари жами 13 та асарини таъкидламай иложимиз йўқ. «Стамболово қишлоғи» расми Хасково шаҳаридаги ёшлар клубида сақланаётган бўлса, «Болгария қишлоғи» асари эса Болгариядаги санъат музейи экспонатлари қаторидан ўрин олган. Шунингдек, қатор асарлари Ватанимиз пойтахти — Москвадаги Третьяков галереяси экспонатлари қаторида намойиш қилинмоқда.

— Томошабинлар билан яқин мулоқатда бўлиш учун ўзимнинг ижодий услуб, манерамга эга бўлиш йўлида бундан буён ҳам изланишни давом эттираверaман. Бугунги қишлоқларимиз қиёфаси, у ерларда яшаб, меҳнат қилаётган одамлар иши, ташвиши ва орзу-ўйлари ҳамиша менга завқ-шавқ бағишлайди. Бинобарин, қишлоқларимиз жамоли, меҳнаткашлар кўрсатаётган қаҳрамонликлар бундан буён ҳам ижодимнинг таркибий қисми бўлиб қолаверади.

Кўпчилик ҳамкасблари каби Алишер Мирзаев ҳам СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига атаб қатор асарлар яратмоқда. «СССР — бизнинг Ватанимиз» деб номланган катта кўргазмада намойиш этилажак мазкур асарларининг мутахассислар, тасвирий санъат мухлислари томонидан юқори баҳоланишига тилакдошмиз.

Н. ҚУЗИБОЕВ,
Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати.

СУРАТДА: мўйқалам устаси Алишер Мирзаевнинг «Меҳнат кишилари» сериясидаги асарларидан бири — «Бахмал аёллари» картинаси.

Т. Одилбеков фотоси.

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛАРИ — СССР 60 ЙИЛЛИГИГА

ЭСТАФЕТА ИШОНЧЛИ ҚЎЛЛАРДА

Республикамиз пойтахтининг Собир Раҳимов райони медицина муассасаларида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб меҳнат, саломатлик ва спорт эстафетаси ўтказилмоқда. Шу йилнинг бошларида бундай тадбир райондаги 4-поликлиникада илк маротаба ўтказилган эди. Яқинда худди шундай эстафета республика клиник кўз хасталиклари шифохонасида ўтказилди.

Мажлислар зали мазкур медицина муассасаси коллективининг меҳнат, саломатлик ва спорт эстафетасини Тошкент шаҳар 1-сил касилликлари шифохонасига топширишига бағишланган тантанали кечага ташриф буюрган меҳмонлар билан лиқ тўла. Меҳмонлар орасида шаҳар, район партия ва совет ташкилотлари ходимлари, эстафетани қабул қилиб олувчи шифохона коллективи ва кенг жамоатчилик вакиллари бор. Тантанали кечани республика клиник кўз хасталиклари шифохонаси маҳаллий комитетининг раиси, олий категорияли врач Клара Валиева қисқача кириш сўзи билан очди. Микрохирургия бўлими мудираси Гулжамила Комилованинг доклади саломатлик даргоҳида тўпланган тажрибалар, коллективнинг босиб ўтган йўли ва беморларга кўрсатилаётган тиббий хизматга бағишланди. Шундан сўнг Тошкент врачлар малакасини ошириш институти кўз хасталиклари кафедрасининг мудири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори, профессор Муҳаммаджон Комиловга сўз берилади. У улуғ Ватан урушидан олдин ташкил этилиб, дастлаб Антонина Кужерская раҳбарлик қилган, жами учтагина хонага эга бўлган республика кўз хасталиклари диспансеридан ҳозирги моддий-техника базаси мустаҳкамланган ва малакали кадрларга эга бўлган йирик шифохона вужудга келгунга қадар бўлган машаққатлар-у, изланишлар ҳақида гапириб, 1-сил касалликлари шифохонаси коллективини қутлуғ байрам — СССРнинг муборак 60 йиллиги тўйи арафасида эстафетани қабул қилиб олаётганликлари билан самимий қутлади.

Райондаги 458-болалар боғчасида тарбияланувчи жажжиларнинг чиқишлари ҳам тантанага ажиб руҳ бағишлади. Шундан сўнг Тошкент Давлат медицина институти кўз касалликлари кафедрасининг мудири, медицина фанлари доктори, профессор Татьяна Ильина, Тошкент область офтальмологлар жамиятининг раиси, медицина фанлари доктори, профессор Муҳтарама Ҳамидовалар ҳам эстафетани топшираётган ва қабул қилаётган медицина муассасаларини қизғин табрикладилар.

Шундан сўнг саломатлик маскани бош врачи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач Шаҳодат Ҳасанова этафета альбомини 1-сил касалликлари шифохонаси бош врачи Асқар Юсуповга тантанали равишда топширди.

— Беморларга малакали тиббий хизмат кўрсатиш бўйича бу ерда амалга оширилаётган таъсирчан тадбирлар, яхши анъаналарни касалхонамиз шифокорлари ҳам ўз соҳалари бўйича давом эттирадилар, — деди А. Юсупов альбомни қабул қилиб олар экан.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, беморларга намунали медицина хизмати кўрсатиш, даволаш жараёнларини takомиллаштириш борасида республика клиник кўз хасталиклари шифохонасида салмоқли ютуқлар қўлга киритилмоқда. Собир Умаров, Маърифат Комилжонова, Марҳамат Абдувоҳидова, Константин Гарбуз ва Маҳфуза Расулова сингари олий категорияли врачларнинг ишларидан беморлар ниҳоятда миннатдор бўлишмоқда. Саломатлик посбонлари ишига яқиндан кўмаклашиш, кўз касалликларини аниқлаш, даволаш, унинг истиқболини таҳлил қилишда кибернетика усуллари кенг қўлланилаётгани яхши самаралар бермоқда. Альбомда ана шулар ва умуман, шифокорларнинг кўп қиррали фаолияти ҳақида фотосуратлар тили билан ҳикоя қилинган. Меҳнат, саломатлик ва спорт эстафетаси альбоми эстетик жиҳатдан дид билан кўримли, кўркам қилиб безатилган.

Тантанали кеча давомида «Бунинг бўлмаслиги ҳам мумкин эди», «Зиё бахш этувчи» ҳужжатли ленталар ҳам намойиш этилди. «Ўзбектелефильм» ижодкорлари томонидан яратилган бу ва республикамизда 1979 йил декабрида бўлиб ўтган кўз хасталиклари шифокорларининг V Бутуниттифоқ съезди иши ҳақида ҳикоя қилувчи ҳужжатли фильмлар йиғилганларда яхши таассурот қолдирди.

Муқимий номли ўзбек Давлат музикали драма ва комедия театри солистларидан, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Муҳаббат Каримова, Меҳмонали Салимов, шунингдек, Абдушоир Салимов, Турғунбой Бекназаров, Шуҳрат Рўзиохуновлар репертуаридаги қувноқ интермедия, дилрабо куй-қўшиқ, Мукаррама Мадаминова билан Рашидахон Азимовалар ижро этган жозибадор рақслар кечага алоҳида файз киритди.

СССР ташкил этилган куннинг шонли 60 йиллик қутлуғ байрамига муносиб меҳнат туҳфалари ҳозирлаётган республикамизнинг барча ташкилот ва корхоналари сингари Собир Раҳимов районидаги медицина муассасалари коллективлари тўпланган илғор иш тажрибаларини ўртоқлашиб, билим ва малакаларини муттасил ошира бориб, олға одимлайверадилар. Негаки, эстафета ишончли қўлларда.

М. ТУРОБОВ.

СУРАТДА: 1-сил хасталиклари касалхонаси партия ташкилотининг секретари Ж. Фахриддинов (чапдан ўнгга), бош врач А. Юсупов, республика клиник кўз касалликлари шифохонаси бош врачи Ш. Ҳасанова, партия ташкилотининг секретари Т. Абдулзода ўртоқлар эстафета кўчма вимпелини топшириш пайтида.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

СПОРТ

● ФУТБОЛ

СЎНГГИ ТУР ОЛДИДАН

Биринчи лига командалари ўртасидаги бу йилги мамлакат чемпионати яна бир турдан сўнг ниҳоясига етади. Шунинг учун ҳам бундан олдинги тур ўйинлари ниҳоятда кескин спорт курашлари остида ўтди.

Шуниси эътиборга лойиқки, 10 учрашувнинг бештаси жанговар дуранг билан якунланди. Тўрт матчда майдон эгалари зафар қучишди. Фақат бир ўйиндагина меҳмонлар ғалаба қозонишди. Дарвозаларга ҳаммаси бўлиб 26 та тўп киритилди. Шулардан 17 таси майдон эгалари, 9 таси эса меҳмонлар ҳисобига ёзилди.

Турнир жадвали пешқадами — Вильнюснинг «Жальгирис» футболчилари сафарда муҳим бир очкони бой беришди. Зеро улар кучлилар сафига даъвогарлардан бири — Никополнинг «Колос» командасига қарши тўп суришди. Қизиқарли ўтган матч 1:1 ҳисобида тугади.

Москванинг «Локомотив» ва Кишинёвнинг «Нистру» командалари ўз ҳисобларидаги очколар сонини иккитага бойитишга муваффақ бўлишди. Москваликлар ўз майдонларида Волгограднинг «Ротор» командасини қабул қилишди. Учрашувни ташаббускорлик ва уюшқоқликда ўтказган мезбонлар меҳмонлар дарвозасига уч тўп йўллашди. Волгоградликлар бунга бир тўп билан жавоб беришди, холос.

Кишинёвдаги ўйин ҳам майдон эгалари устунлигида ўтди. Улар Смоленскнинг «Искра» футболчиларини ўйинни уч маротаба майдон марказидан бошлашга мажбур этишди. «Искра» клуби эса бир маротаба муваффақиятга эришди.

Львовнинг СКА «Карпати» коллективи ўз майдонида турнир жадвалининг сўнгги поғонасини эгаллаб турган Костроманинг «Спартак» командаси билан куч синашди. 90 минут давомида ташаббусни қўлдан бой бермай ҳаракат қилган майдон эгалари меҳмонлар дарвозасига жавобсиз уч тўп йўллашди.

Бошқа ўйинлар қуйидаги натижаларни берди: — «Металлург» (Запорожье) — «Даугава» (Рига) — 2:2, СКА (Хабаровск) — «Факел» (Воронеж) — 0:0, «Таврия» (Симферополь) — СКА (Ростов) — 1:1, СКА (Одесса) — «Гурия» (Ланхути) — 2:2, «Заря» (Ворошиловград) — «Шинник» (Ярославль) — 2:0, СКА (Киев)— «Динамо» (Киров) — 0:1.

Мавсумнинг сўнгги тури олдидан биринчи лига командалари турнир жадвалида қуйидаги тартибда ўрин эгаллашди.

	Ў	Т	О
«Жальгирис»	41	64-33	55
«Нистру»	41	64-38	54
«Локомотив»	41	63-32	54
«Факел»	41	60-33	54
«Колос»	41	60-36	53
«Заря»	41	64-51	46
«Даугава»	41	56-48	44
«Шинник»	41	55-57	43
СКА Р	41	59-51	42
«Помир»	41	48-49	42
«Металлург»	41	53-41	40
СКА «Карпати»	41	39-37	40
«Ротор»	41	63-61	40
«Таврия»	41	54-50	39
«Искра»	41	53-62	38
«Гурия»	41	48-63	37
«Динамо»	41	44-56	37
«Звезда»	41	56-76	37
СКА Хб	41	31-48	36
СКА Од	41	39-48	32
СКА К	41	30-77	20
«Спартак»	41	18-74	17

Биринчи лигадаги мавсумнинг сўнгги тури 5 ноябрда ўтказилади. Шу куни бўладиган «Колос» — «Даугава», «Металлург» — «Жальгирис», «Локомотив» — «Факел» ва «Нистру» — «Спартак» командалари ўртасидаги учрашувлар олий лигага йўлланма олувчи икки коллективни аниқлашда асосий роль ўйнайди.

ЎЗБЕКИСТОНЛИК АРТИСТЛАРГА РАҲМАТ

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС мухбири О. Сердобольский). Қардош республиканинг санъат усталари ленинградликларни Ўзбекистон бўйлаб музикали саёҳатга таклиф этдилар. Тошкентлик артистларнинг Нева соҳилларида бошланган ижобий ҳисоботлари ССР Иттифоқининг 60 йиллигига бағишланган.

Ўзбекистон ССР халқ артисти Зоҳид Ҳақназаров бошқарган республикада хизмат кўрсатган симфоник оркестр коллективининг Ленинграддаги концертлари муваффақиятли ўтди. Меҳмонлар Д. Д. Шостакович номли филармониянинг катта залида классик ва миллий музика асарларидан тузилган концерт программасини намойиш қилдилар.

—Оркестр ўзбек композиторлари ижодининг толмас тарғиботчиси сифатида илгаридан маълум. Бизлар меҳмонларимиз концертида Мирсодиқ Тожиевнинг бешинчи симфониясини зўр қизиқиш билан тингладик,—деди филармониянинг бадиий раҳбари музикашунос Виталий Фомин. — Ёш пианиночи Алёша Султонов ёрқин таассурот қолдирди. У Шопеннинг фортепиано учун ёзилган иккинчи концертини оркестр жўрлигида ижро этди.

Ленинграддаги ёшлар саройи ўзбекистонлик ёш санъаткорлар билан учрашувлар туркумини бошлади. «Ялла» вокал чолғу ансамблининг концерти зўр муваффақият билан ўтди. Айниқса «Учқудуқ» қўшиғи тингловчиларга манзур бўлди. Бу ерда «Граммофон» дискоклуби ўз программасини намойиш қилади, «Шодлик» миллий ансамбли концертлар беради. Ёшлар саройида очилган ўзбек рассомлари ва фотоусталари асарлари виставкаси ёшларнинг ижодий изланишлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Тошкент театр ёшлари экспериментал студияси ўқув театри саҳнасида ўз кўрсатувларини бошлади. Ленинградлик ёш драматург Семён Злотниковнинг «Фонтан ёнидаги воқеалар» спектакли коллектив репертуарига киритилган.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЎСИМЛИКЛАР ВА ҲАЙВОНОТ ОЛАМИ ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК

Ҳиндистонда табиатни муҳофаза қилиш ҳафталиги давом этмоқда. Бир ҳафта мобайнида мамлакатнинг турли шаҳарларида лекция ва семинарлар ўтказилади, илмий-оммабоп ва бодиий фильмларни томоша қилиш ташкил этилади, ранг-баранг кўргазмалар уюштирилади. Бош министр Индира Ганди раҳбарлигида Ҳиндистон табиатини муҳофаза қилиш кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш юзасидан конкрет вазифалар белгилаб олинди.

Ҳиндистонда ўтказилаётган атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳафталиги бу хайрли вазифаларни бажариш борасида ҳукумат сарфлаётган куч-ғайрат ва ғамхўрликни яққол акс эттиради. Мустақиллик йилларида мамлакатда қирийб қирилиб кетиш хавфи остида қолган кўпгина ёввойи ҳайвонларни сақлаб қолиш борасида жуда кўп ишлар қилинди.

Ҳукуматнинг табиатни муҳофаза қилиш юзасидан бажараётган ибратли ишлари бундан 10 йил муқаддам қабул қилинган «Йўлбарс» программасининг амалга оширилишида айниқса яққол кўринади. Агар 1972 йили мамлакатнинг турли штатларидаги 11 та қўриқхоналарда 268 та йўлбарс рўйхатга олинган бўлса, эндиликда уларнинг сони 757 тага етди. Ҳаммаси бўлиб, ҳозир мамлакатда йўлбарслар сони 3 мингдан ошиб кетган.

ЯПОН ҚЎҒИРЧОҚЛАРИ

Японияда қўғирчоқлар билан фақат болаларгина эмас, катталар ҳам қизиқишади. Қадим вақтлардан бери улар кишиларни турли касалликлардан ва фалокатдан сақлаб келадиган илоҳий кучга эга бўлган нарса сифатида хизмат қилиб келган. Қўғирчоқ ясовчи усталар бу ишни шунчалик такомиллаштириб юборишганки, кўпгина қўғирчоқлар ҳақиқий санъат асарлари бўлиб қолган. Япониянинг қадимий пойтахти Киото шаҳрида ишлаб чиқариладиган қўғирчоқлардан шу пайтга қадар кенг кўламда фойдаланиб келинади. Бу қўғирчоқлар — аёлларнинг гўзаллиги ҳақидаги тасаввуримизни ўзида мужассамлаштирган. Қўғирчоқлардаги қадимий миллий кийим-кечаклар инсон ҳайрон қоладиган даражада аниқлик билан тайёрланган.

ТАРБИЯВИЙ УСУЛ

Бразилиянинг Рио-де-Жанейро шаҳри йўл полицияси ўз автомобилларини таъқиқланган жойга қўйиб кетадиган ҳайдовчиларни жазолашнинг оригинал методини амалда қўллашга қарор қилди. Эндиликда одатдаги пул жаримаси ўрнига полициячи машинанинг олд ойнасига «Бу ерга машинани қўйиб кетиш таъқиқланади» деган ёзувли плакатни ёпиштириб қўяди. Шуни таъкидлаш кераки, бунда жуда ёпишқоқ клейдан фойдаланилади. Машина ойнасини тозалаш учун анча меҳнат қилишга тўғри келади. Шу вақт ичида ҳайдовчилар плакатдаги ёзувлар мазмунини уқиб, мағзини чақиб олишга бемалол улгурадилар.

(ТАСС).

Редактор
И. СУЛАЙМОНОВ.

Телевидение

ЖУМА

5 НОЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мультфильмлар:
«Зангори филча»,
«Бир том остида»,
«Сеҳрли тош қўшиғи».
10.20 П. И. Чайковский. «Иоланта». ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг спектакли.
12.00 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан олиб кўрсатилади.
12.30 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Совет турмуш тарзи». Ҳужжатли фильмлар:
«Уй»,
«Ака-укалар»,
«Сенинг оламинг, сенинг еринг».
16.25 «Москва ва москваликлар».
17.00 «Революционер бўлиш мураккаб лавозим». Ҳужжатли фильм премьераси.
17.50 «Ғолиб». Бадиий фильм.
19.25 «Гражданлар уруши қўшиқлари». Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси рус қўшиқлари академик хори ижро этади.
19.55 УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 65 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ. БАЙРАМ КОНЦЕРТИ. Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади.
Танаффус пайтида — «Время». Кўрсатув тугагач — «Театр учрашувлари».
Кўрсатувлар охирида — Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 Табиатни муҳофаза қилиш ҳақида телевизион ҳужжатли фильмлар. 9.40 А. Толстой. Асарлари саҳифаларида. 10.25 «Ҳаёт мактаби». Телевизион очерк. 10.55 Бадиий фильм (ГДР). 12.10 Кубань Давлат казаклар хорининг концерти. 12.55 Мультфильмлар. 13.30 «Тезюрар». Телевизион ҳужжатли фильм. 14.00 «Ҳамиша ва ҳар ерда порлайди». Фильм-концерт. 15.05 Болалар учун фильм. «Қаердасан, Багира!». 16.20 Янгиликлар. 18.30 Янгиликлар. 18.50 «Саянлар». Ҳужжатли фильм премьераси. 19.15 Сув полоси бўйича СССР чемпионати. МАСК (Ҳарбий-Денгиз Флоти) — МДУ. 19.45 «Активлик, эҳтирос, эътиқод билан». Пропагандистларнинг иш тажрибалари ҳақида ҳужжатли фильмлар. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Концерт. Кўрсатув тугагач — «Время». 21.45 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Рига). В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Кичик спорт майдонидан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

11.25 Кўрсатувлар программаси.
11.30 «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб». Болалар бадиий коллективларининг концерти.
12.30 «Нуқта, нуқта, вергуль». Бадиий фильм.
* * *
17.45 Кўрсатувлар программаси.
17.50 «Янгроқ барабан ҳақида эртак». Мультфильм.
18.10 Болалар учун концерт.
18.40 «Кинопублицист экрани».
19.25 «Ахборот» (рус., ўзб.).
19.55 Москва. УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 65 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ. Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади.
21.30 Москва. «Время».
22.05 К. Яшин. «Инқилоб тонги». Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. (Кўрсатув тугагач — Янгиликлар).

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Р. 07471.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ —П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретарь — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32-33-81-42, 56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босма хонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543.

А. 1153.